СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 21 СІЧНЯ 2000 ЧИСЛО 3 VOL. CVII FRIDAY, JANUARY 21, 2000 No. 3

Всеукраїнський референдум відбудеться 16 квітня

15 січня Президент України Леонід Кучма підписав Указ “Про проголошення всеукраїнського референдуму за народною ініціятивою”. Цьому документу передувала акція збирання підписів громадян України, у висліді якої, згідно з протоколом Центральної виборчої комісії, понад три мільйони громадян підтримали ініціятиву проведення такого референдуму.

В Указі, підписаному Л. Кучмою, сказано, що на виконання вимоги більш як трьох мільйонів громадян України та виходячи з нагальної необхідности консолідації суспільства для вирішення найважливіших соціяльно-економічних проблем, забезпечення ефективного функціонування всього державного механізму в Україні, подолання багаторічного протистояння і конфронтації між різними політичними силами, органами законодавчої і виконавчої влади, що істотно гальмує здійснення економічних перетворень і ставить під загрозу утвердження незалежної, демократичної, правової Української держави, з метою з’ясування позиції громадян України щодо ряду актуальних питань, від своєчасного вирішення яких залежить майбутнє країни, а також внесення у зв’язку з цим відповідних змін до Основного Закону України, керуючись Конституцією України, Президент постановляє проголосити проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціятивою у неділю, 16 квітня 2000 року.

На таємне голосування висунуто шість питань: про можливість розпуску Верховної Ради XVI скликання Президентом у разі висловлення недовіри до неї у всеукраїнському референдумі; про узаконення можливости передчасного припинення повноважень Верховної Ради України; про обмеження депутатської недоторканости народних депутатів; про зменшення загальної кількости народних депутатів з 450 до 300; про необхідність формування двопалатного парляменту в Україні, та про те, щоб Конституція України приймалася всеукраїнським референдумом.

Члени різних політичних партій Чернігівщини, що об’єдналися в громадсько-політичному клюбі “Промінь”, закликали земляків взяти активну участь у референдумі. Тут Указ Президента розцінено як “крок у відповідь на дворічне зволікання реформ в Україні Верховною Радою”, внаслідок чого у бідності живе значна частина населення держави, активізуються проімперські сили та їхня антиукраїнська діяльність.

Голова Ради міністрів Криму Сергій Куніцин також підтримує ідею проведення загальноукраїнського референдуму. “Президент... взяв на себе цілий ряд зобов’язань щодо зміни економічної ситуації в країні... Парлямент у нинішньому його складі і кількості є гальмом для реформ і в земельних відносинах, і в економіці, і в соціяльній політиці”, – сказав він в інтерв’ю журналістам. “Якщо Президент буде наділений такими повноваженнями, це мобілізує парлямент і спрямує його роботу в конструктивне русло. Значно гірше, коли найвищий законодавчий орган місяцями не може вирішити проблеми...”. Відповідаючи

(Закінчення на стор. 6)

22 СІЧНЯ – ДЕНЬ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І ДЕНЬ ЗЛУКИ УКРАЇНИ

Самопожертва в ім’я волі

Олекса Гірник.

22 січня 1918 року у Києві Центральна Рада проголосила незалежну Українську Народну Республіку, а через рік, у цей день, проголошено злуку усіх українських земель в єдиній державі. Тривалий час українці плекали надію на відродження самостійної України і боролися за її здійснення. На знак цієї боротьби здійснив самопожертву на Тарасовій горі галичанин Олекса Гірник.

(Закінчення на стор. 6)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Передвиборча кампанія у дзеркалі дня

Дж. Буш мол.

А. Гор

Як відомо, американці заздалегідь приготовляються до передвиборчих кампаній, а вже згодом і до самих виборів. До президентських виборів у 2000 році обидві партії почали промощувати шлях своїм кандидатам винятково завчасу. В Америці кожних чотири роки в першому тижні листопада вибирають президента. А в часі поміж президентськими виборами в окремих стейтах відбуваються вибори на місцях тих кандидатів до Сенату і Палати Репрезентантів, мандати яких вигасли, як і вибори до стейтових і місцевих урядів.

Політична система Сполучених Штатів Америки базується в основному на двох головних партіях – Демократичній і Республіканській. Обидві партії намагаються найгучніше представити своїх кандидатів якнайширшому загалові виборців. Щоб це здійснити, вдаються до різних передвиборчих заходів. Одним з найпоширеніших і найцікавіших виборчих механізмів – є передвиборчі кампанії поодиноких кандидатів, які починаються майже за рік до виборів, а то й раніше, і коштують дослівно мільйони долярів. Ці кампанії полягають у пропаґуванні доктрин партії даного кандидата та його політики щодо розв’язки тих чи інших питань – через телебачення, пресу та підчас роз’їздів кандидатів, і звичайно відзначаються інтенсивністю пропагандивної машини.

Передвиборча кампанія цьогорічних кандидатів демократа Ала Ґора, віцепрезидента США, і губернатора Тексасу республіканця Дж. Буша мол., почалася раніше, ніж за рік до виборів. Крім цих двох кандидатів, зі сторони демократів кандидує також Билл Бредлі, колишній сенатор ньюджерзського штату, а від республіканців – сенатор Джон Мек-

(Закінчення на стор. 6)

Комп’ютерна криза може нагадати про себе

КИЇВ. – 100 тисяч гривень витратила Україна на подолання комп’ютерної кризи 2000 року. Експерти очікують нову хвилю проблеми на період з 28 лютого до 8 березня нинішнього року. Найнебезпечнішим вважається 29 лютого, оскільки, стверджують спеціялісти, комп’ютери, “не розпізнають” високосного року.

(ДІНАУ).

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Події, присвячені 2000-річчю Різдва Христового

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ.– "Тих слів і звуків давня таїна" - під такою девізою пройшло 15 січня у древньому місті Вишгороді ювілейне зібрання-концерт. У ньому взяла участь духовна й культурна еліта столичного краю і, звісно ж, найавторитетніші духовні й творчі колективи. Вишгородський район є сьогодні в Україні взірцем міжконфесійної злагоди, де за останні роки не трапилося жодного конфлікту на ниві розбіжностей віросповідань чи майнових претензій. Тільки в останні роки тут з'явилося 116 нових храмів і молитовних місць, 54 – будуються. У Різдвяно-новорічні дні, зробивши перші кроки в Білій Церкві та тепер у Вишгороді, на Київщині почалася масова, тривала в часі акція "Дорога до храму".

ТЕРНОПІЛЬ.– Унікальні витвори сакрального мистецтва від Княжої доби до новітніх часів: ікони, церковні атрибути, дерев'яна скульптура, живописні твори українських, італійських, німецьких та польських художників минулих століть – майже 400 експонатів вперше можуть побачити відвідувачі краєзнавчого музею, де відкрилася виставка. Там представлені, зокрема, натільні хрестики, яким понад 800 років, а також так звані "шати" – високомистецькі оправи давніх Євангелій.

КІРОВОГРАД. – Чудовий подарунок парафіянам села Кам'яний Брід, що в Ульяновському районі, напередодні Різдва Христового зробило місцеве колективне сільськогосподарське підприємство "Нива" - повністю відновлено православну церкву. До 2000-ліття Різдва Христового на Кіровоградщині збудовано та відновлено понад 20 православних храмів.

ЗАПОРІЖЖЯ.– Близько сотні самобутніх, яскравих робіт п'яти запорізьких фотохудожників розмістилися на стендах виставки. Вони представляють цілий пласт релігійного життя міста – від закладення першого пам'ятного знаку на честь майбутнього 2000-річчя Різдва Христового восени 1997 року, до хресного ходу, здійсненого духовенством і парафіянами Запорізької і Мелітопольської єпархій 10 січня до місця будівництва Свято-Покровського катедрального храму.

МИКОЛАЇВ.– Нову церкву святого Іллі Пророка збудовано в селі Парутине, що неподалік історико-археологічного музею-заповідника "Ольвія". За красою свого оздоблення цей православний собор, як стверджують місцеві знавці історії, міг би посперечатися з давньогрецькими храмами, що прикрашали тут з VI століття до нашої ери античне місто-державу Ольвію.

МУКАЧЕВО.– Тут відбувся обласний фестиваль "Вертеп-2000". У змаганні на краще знання та відтворення різдвяних обрядів і звичаїв взяли участь десятки колядницьких колективів з багатьох районів поліетнічного краю. 2000-ий день народження Спасителя славили люди різного віку, представники різних християнських конфесій.

Президент Польщі про перетин українсько-польського кордону

КРАКІВ.– Ми повинні розв'язати проблему перетину українсько-польського кордону з найбільшою користю для наших громадян. Про це сказав Президент Польщі Александер Кваснєвський на підсумковій прес-конференції за результатами зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою. Проблема введення віз виникла у зв'язку з майбутнім вступом Польщі до Европейського Союзу. Водночас він вважає повернення до системи віз "найгіршим варіянтом". Александер Кваснєвський сказав, що Польща порушуватиме це питання перед партнерами у Брюсселі з тим, щоб знайти варіянти вирішення проблеми і щоб кордони Польщі "були відкритими для туристів, підприємців, ведення бізнесу".

Поширюється епідемія грипу

У Запоріжжі за тиждень понад 14.600 осіб захворіли на грипу. Відзначено випадки ускладнення грипи менінгітом. За декілька останніх днів з особливо важким перебігом хвороби госпіталізовано 53 мешканці міста, троє з яких перебувають в реанімаційних відділеннях. В школах міста оголошено карантин. За попередніми прогнозами, епідемія грипу в Запоріжжі покищо тільки розгортається.

У Миколаєві також зросла захворюваність – до 600-700 осіб за добу. Комісія з техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій заборонила проведення масових видовищних заходів, ввела карантин у лікувальних установах, на підприємствах торгівлі та побутового обслуговування населення. Допомогти громадянам захиститися від небезпечної інфекції вирішили також деякі продавці на місцевих ринках. Вони знижують ціни на часник і цибулю, які допомагають у профілактиці грипи, а також закликають приєднатися до цього руху своїх колег у ділянці бізнесу.

Унікальний документ про останні дні Михайла Грушевського

КИЇВ.– Служба Безпеки України передала до Національної наукової бібліотеки імені Вернадського історію хвороби М. Грушевського, обставини смерти якого залишалися неясними. Її детально вивчили фахівці Головного бюра судово-медичної експертизи міністерства охорони здоров'я і зробили однозначний висновок – причиною смерти академіка став сепсис (зараження крови), обтяжений діябетом. Цей документ поповнить заснований в 1996 році Фонд президентів України.

Директора характеризуватиме вчасна платня

ЛЬВІВ. – Відомості про платню працівників будуть виконувати ролю ... характеристики при переатестації керівників львівських підприємств. Обласна влада запровадила такий механізм, щоб підвищити відповідальність директорату за розрахунки з трудовими колективами. Питання про кримінальну відповідальність таких горе-директорів, порушене Президентом, дуже своєчасне.

Виставка українських книжок у Москві

МОСКВА. – У культурному центрі України на Старому Арбаті в Москві розгорнуто нову експозицію книжок, яка цілком складається з нових надходжень. Виставка присвячена композиторові Борисові Лятошинському, поетові Василеві Симоненкові, кінорежисеру Володимирові Денисенкові. Виставка в Москві діятиме протягом місяця.

Реконструйовано пасажирський порт Маріуполя

МАРІЮПОЛЬ.– В перший рейс з 40 туристами на борту вирушило до Стамбулу судно "Професор Водяницький", після реконструкції Маріупольського морського пасажирського порту. Портовики розраховують незабаром з'єднати пасажирськими лініями Україну також з Кіпром, Грецією, Італією, Еспанією та іншими середньоземноморськими державами.

Мистецтво предків

СУМИ.– У відділі декоративного мистецтва Сумського художнього музею представлено вироби порцелянової мануфактури промисловця Андрія Міклашевського. Диво з тендітного матеріялу виготовлене українськими майстрами в селі Волокитиному Путивльського району у XVIII столітті. Андрій Міклашевський – потомок славного козацького роду, предок якого – Михайло Міклашевський був сподвижником Івана Мазепи і уславив своє ім'я ратними подвигами, а також будівництвом Видубицького монастиря у Києві

Жінка-снайпер в Чечні має український паспорт

КИЇВ.– Українська сторона до цього часу не має офіційно підтверджених даних щодо особи жінки-снайпера, яку днями було затримано в одному з районів Чечні працівниками ФСБ та МВС Росії і яка, мовляв, мала при собі український паспорт. Про це повідомив сьогодні журналістам начальник Консульського управління Міністерства закордонних справ України Віктор Кирик. З 13 січня, за словами дипломата, консульські працівники в РФ намагаються з'ясувати, "чи є взагалі жінка" з тим, щоб можна було перевірити на місці, чи зареєстровано в Україні таку громадянку. Київ співпрацює з російською стороною у цій справі. Повідомлення про 27-річну Олену, затриману в станиці Іщерська (район Чечні, що контролюється російськими федеральними військами), яка була неабияким снайпером в угрупованні Шаміля Басаєва, надрукувала російська газета "Известия".

Єпархія подарувала лікарні церкву

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ.– Освячення новозбудованого храму відбулося в обласному центрі при єпископській резиденції Української Греко-Католицької Церкви. Як наголосив єпископ-ординарій Софрон Мудрий, цей храм є різдвяним подарунком міській лікарні. Хворі, які перебувають тут на стаціонарному лікуванні, зможуть приходити у божий храм, щоб лікувати душу, а через неї - тілесні недуги.

Люди переїздять у пошуках пільг

ЧЕРНІВЦІ. – Міграційні процеси, що активізувалися останнім часом у прикордонних населених пунктах Молдови та Чернівецької области, викликали зацікавленість правоохоронних органів Буковини. З'ясувалося, що поштовхом до "великого переселення" стали урядові пільги для зарубіжних громадян, котрі переселяються на постійне проживання в Україні. Переселенцям дозволено реєструвати придбані за кордоном автомобілі без митних та акцизних зборів, податку на додану вартість та ін.

ТІЛЬКИ ФАКТ

14 січня у Києві відбулася зустріч Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка з послом США Стівеном Пайфером, який сказав, що уряд Сполучених Штатів зробить все можливе, щоб Україна впоралася зі своїми проблемами.

◆

Протягом 17 січня на території Львівської, Закарпатської, Чернівецької та Івано-Франківської областей України сильні пориви вітру та снігопаду призвели до від'єднання енергопостачання у 81 населеному пункті.

◆

З 19 січня у Севастополі різко скорочено трансляцію російських каналів з ініціятиви дирекції радіо-телевізійного передавального центру Автономної Республіки Крим, якому Севастопольська державна регіональна телерадіокомпанія заборгувала понад 70 тисяч гривень.

◆

У 2000 році на фінансування Верховної Ради плянується виділити 72 мільйони гривень бюджетних коштів, що втричі більше, ніж видатки, передбачені для керівника держави і його адміністрації, і уп'ятеро – ніж для Кабінету Міністрів.

◆

Президент України наклав вето на запропонований Верховною Радою Закон України "Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років", що пояснюється його невідповідністю, за змістом та порядком викладення, вимогам, що ставляться до такого роду актів.

◆

14 січня завершилася візита в Україну Луки Барбоне, нового директора Світового банку для України та Білорусі. Основною метою цієї візити було ознайомлення з економічною і політичною ситуацією в країні після президентських виборів 1999 року.

◆

В Україну прибув глава місії 2-го европейського департаменту Міжнародного валютного фонду Мохаммад Шадман Валаві для переговорів з урядом України стосовно поновлення співпраці з програми розширеного фінансування (EFF).

◆

Україна дала Росії політичну згоду на передислокацію бойових літаків Су-24М, здатних нести ядерну зброю, які замінять на Чорноморській фльоті застарілі Су-17.

◆

Минулого року жителі Києва недоотримали у своє користування 72 тисячі телефонних номерів, а 176 тисяч потенційних абонентів ще стоять в черзі.

◆

На Донеччині створено мережу екологічних постів, які контролюватимуть вивезення за кордон видів фльори і фауни, занесених до Червоної книги України.

◆

На Тернопільщині спостерігається зменшення кількости безробітних. Торік фахівці обласного центру зайнятости влаштували майже на 2.5 тис. чоловік більше, ніж два роки тому.

◆

Курси валют Національного банку України на 18 січня 2000 р.

1 USD	=	5.46 гр.
1 EUR	=	5.51 гр.
1 DM	=	2.82 гр.
1 рос. рубль.	=	0.19 гр.

ТЕМА ТИЖНЯ

Північний сусід викликає тривогу

На Різдво виконуючий обов'язки президента Росії Владімір Путін затвердив нову ядерну доктрину Росії: відтепер вона матиме не оборонний, а наступальний характер. Досі Росія мала застосовувати ядерну зброю для відбиття явної ядерної атаки, тепер ця зброя служитиме захистові інтересів держави. Поняття ж інтересів Росії надто широке і, безумовно, охоплює й Україну. Не треба забувати, що російське військо стоїть також на півдні і заході України – в Придністров'ї і Криму.

Сама ж Росія вже давно чекає на „сильного провідника", ностальґічно згадуючи Сталіна, за якого були „порядок і добробут". Такого провідника росіяни побачили в особі Путіна. Тільки за перші десять днів січня число людей, які хотіли б мати його президентом, зросло серед опитаних Фондом громадської думки на 7 відсотків і становить 56 відсотків. Водночас Путін цілеспрямовано веде політику, яка відповідає очікуванням росіян.

Передовсім він спромігся „делікатно" усунути хворого, зкорумпованого Єльцина на взаємовигідних умовах. Єльцинові ґарантовано особисту недоторканість (разом з „демократично" нажитим його родиною капіталом), а Путін став саме на такій відстані від виборів, щоб за цей час утвердитися на посаді без ризику програти іншому претендентові.

Російська спільнота в очікуванні сильного лідера схильна вибачити Путіну його минулу кар'єру в КҐБ (не завжди вдалу, бо видалення з Німеччини наприкінці 70-их років як шпигуна, який займався розвідкою під прикриттям посади кореспондента ТАСС, важко назвати успіхом), аби він повернув державі її колишню силу. І Путін повертає.

Не випадковою була подорож Єльцина на схилі його правління до Китаю, який знову має стати союзником Росії у боротьбі за пріоритет у світі. Погрози Єльцина не були п'яним белькотом, а натяком на справжні настрої Кремля, висловленим так, щоб від них завжди можна було відхреститися Путіну. Росія об'єдналася з Білоруссю, де вже давно став провідником такий же „путін" – Лукашенко.

Москва виразно розпочала новоімперський курс на створення бльоку, який має протистояти НАТО. В самій Москві Путін видалив з номенклятури кількох осіб, надто зганьблених хабарями, відсунув від фактичної влади доньку Єльцина разом з її оточенням. Це теж сподобалось росіянам. Пропаганда забезпечила Путіну також підтримку росіян у війні проти Чечні. Цьому особливо сприяли таємничі вибухи кількох будинків якраз перед призначенням Путіна прем'єром. Однак саме становище в Чечні є дуже загрозливим для Путіна. Передовсім оборонці Чечні виявилися несподівано сильним супротивником. 130 тисяч російських вояків, маючи новітню техніку, не можуть подолати опір кількох тисяч „бойовиків", які успішно ведуть партизанську війну. Невдалий штурм Грозного примусив росіян поширити чутку, що вони не атакують міста, щоб уникнути жертв серед мирного населення. Водночас вони безжально знищують чеченські села, де й проживає оте мирне і цілком беззахисне населення.

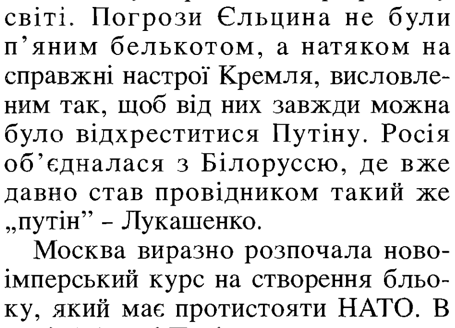
Фронтові невдачі супроводжуються зростанням російських втрат і невдоволенням світу. За даними американської військової розвідки, в Чечні від початку війни вже загинуло до тисячі російських вояків. Металеві домовини, що надходять до міст і сіл Росії, нарощують тривогу населення, нагадуючи людям про численні безглузді жертви за час війни в Афганістані. Путін шукає шляхів виправлення становища. На кордоні Чечні контрольні пункти випускають з країни тільки жінок і дітей, беручи з них зобов'язання нічого не розповідати про пережите. Хлопчики і чоловіки віком від 10 до 65 років не можуть вийти з Чечні. Таким чином, їх автоматично зараховують до „чеченських бандитів", як називає оборонців цієї гірської країни сам Путін. В разі рішення про тотальне винищення Чечні усі ці люди без жодного суду приречені на загибель. Про таку перспективу свідчить розпочатий минулої неділі новий штурм Грозного, в ході якого росіяни вперше застосували глибинні і вакуумні бомби – зброю масового знищення.

Становище в самій Росії теж далеке від ідеалу. Володарюють в країні, крім новозбагачених олігархів, організовані злочинні групи і наркосиндикати. Щороку через Росію до США та Европи перевозиться наркотиків на 50–60 більйонів долярів. Сотні тисяч гектарів земель засіяно рослинами, з яких виробляють наркотики. Вивезення стратегічних матеріялів за кордон сягає велетенських сум. При цьому триває зубожіння населення.

З історії знаємо, що часто криза в тій чи іншій країні виводить на перший плян провідників, які спираються на грубу силу – після більшовицького перевороту в Росії до влади прийшов жорстокий диктатор Сталін; занепад життя в Німеччині після поразки в Першій світовій війні дав владу Гітлерові; білоруси не витримали випробування незалежністю і під проводом Лукашенка приєдналися до Росії, яка тепер з надією дивиться на Путіна. На жаль, саме в його руках перебуває не тільки валіза з ключем від ядерних ракет, а й ключ до енергопостачання України.

Що буде, коли новий диктатор, приборкавши Чечню (а за нею й усі народи Федерації), налякавши ядерною зброєю Захід, раптом вирішить нагодувати свій зголоднілий народ українським салом?

Кость Левчук

– Чи знаєте ви, що наш прем'єр є англієць?
– А то як?
– Бо його звати "Put in".
– А хто ж наступний?
– Здається "Take out".

АМЕРИКА І СВІТ

Губернатор звітує про стан штату

ТРЕНТОН, Нью-Джерзі. – Тут минулого тижня Кристін Тодд-Вітман, губернатор штату Нью-Джерзі, звітувала перед асамблеєю про стан свого штату. Губернатор запропонувала надати 100 млн. дол. на допомогу науково-дослідним працівникам, щоб свої наукові досягнення втілили в успішні комерційні фірми та допомогли вишколити „високотехнічну працюючу силу для завтрішнього дня". Вона подала загальні напрямні своєї праці на наступні роки, де головне місце посідають економіка штату, освіта, довкілля і справи старших віком громадян. У цьому шостому з черги звіті про стан штату перед цією законодавчою установою губернатор К. Тодд-Вітман, яка в минулих роках використовувала цю подію для вирішення складних питань типу високих оплат забезпечення авт і зростання податків на нерухомості, цим разом обмежилася до плянів на майбутнє. В основному губернатор торкнулася головних проблем у штаті та пообіцяла приділити їм приділити більше уваги і знайти потрібні розв'язки.

Росія бомбардує Грозний – столицю Чечні

МОЗДОК, Росія. – Користаючи з доброї погоди у понеділок, 17 січня російські літаки та артилерія безнастанно бомбардували Ґрозний, незважаючи на те, що в місті залишилось понад 40,000 цивільних осіб. Наступного дня російські пішохідні війська розпочали наступ, щоб, як твердить речник російського міністерства оборони Константин Кухаренко, знову опанувати містом. Це вже вдруге Росія намагається атакувати Ґрозний. Перший невдалий наступ відбувся в грудні, але незважаючи на військову чисельну і механічну перевагу росіян, чеченські повстанці не піддаються так швидко. Росія свої найновіші намагання називає „активізуванням військових дій", котрі відзначаються особливою жорстокістю .

Ірак хоче погасити свої борги до ООН

НЬЮ-ЙОРК. – Ірак звернувся до Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй з проханням дозволити погасити свої заборгованості перед ООН і Організацією країн-експортерів нафти (ОПЕК) за рахунок прибутків від експорту іракської нафти відповідно до Меморандуму про домовленості і програми "Нафта в обмін на продовольство". Про це йдеться в листі постійного представника Іраку при Об'єднаних Націях Саїда Хасана на ім'я голови Ради Безпеки, розповсюдженому як офіційний документ.

Здоров'я Папи Римського в центрі уваги преси

РИМ. – Майже всі італійські газети відгукнулися на інтерв"ю німецького кардинала Карла Лехмана, в якому він "прозоро натякнув" на необхідність відставки Івана Павла II через стан здоров'я. Ватикан зареаґував миттєво, розповсюдивши повний текст виступу кардинала Лехмана, а потім прес-секретар Святішого Престолу Йоакін Наваро Вальс заявив, що серйозної небезпеки здоров"ю Папи немає. Ватикан нагадав, що всі урочисті відправи з нагоди 2000 ліття Різдва Христового відбувалися з участю Папи. Тим часом кардинал Карло Лехман заявив, що його висловлювання неправильно зрозуміли на німецькому радіо. Як повідомили з Ватикану, Папа Іван Павло II братиме участь у відкритті Святих Дверей 18 січня в базиліці святого Павла в Римі. Стан здоров"я Святого Отця не викликає серйозних побоювань.

США не міняє політики щодо Чечні

ВАШІНҐТОН. – Видання американської в'їзної візи так званому "міністрові закордонних справ Чечні" Ільясу Ахмадову не означає зміни політики США, які "як і раніше, визнають і підтримують територіяльну цілісність" РФ, частиною якої є Чечня. Про це заявив відповідальний співробітник Державного департаменту, коментуючи пляни чеченського емісара прибути до Вашінґтону. За його словами, США "і раніше видавали візи іншим жителям Чечні, які мають російські паспорти", виходячи з того, що чеченці - громадяни РФ і можуть отримувати їх на загальних підставах.

Компенсація за підневільну працю почнеться влітку

ЕРЛЯНҐЕН, Німеччина. – Як повідомив журналістам представник Фонду німецької економіки Вольфґанґ Ґібовські, що формується урядом і приватними компаніями ФРН, жертви нацизму отримають компенсацію за рабську працю на німецьких підприємствах в роки Другої світової війни в будь-якому випадку. Навіть якщо виникнуть труднощі з прийняттям закону про компенсації, який розробляється в цей час міністерством фінансів ФРН. Влітку цього року Німеччина плянує почати виплату компенсацій колишнім підневільним робітникам, в тому числі громадянам країн Східної Европи.

Г. Коль не має наміру йти з політичної арени

БЕРЛІН.– Колишній канцлер Німеччини, почесний голова Християнсько-демократичного союзу (ХДС) Гельмут Коль заявив, що не збирається йти з політичної арени, незважаючи на те, що його піддають критиці, яка посилюється з усіх сторін, за таємне прийняття політичних пожертвувань і створення "чорних рахунків". Г. Коль лишається парляментарієм Бундестаґу Німеччини. Виступаючи на сторінках газети "Вельт ам Зонтаг", він оголосив, що готовий і "в майбутньому грати ролю в посильній для себе сфері", а також там, де він потрібен. Він спростував повідомлення про розкол у ХДС. 3 січня Верховна прокуратура Німеччини офіційно розпочала судовий розгляд Г.Коля у справі таємного прийняття ним політичних пожертвувань.

Польща бачить в Україні свого стратегічного партнера

ВАРШАВА, Польща. – Польський уряд у прийнятій національній стратегії безпеки зазначив положення про те, що Польща бачить в Україні свого стратегічного партнера. Затверджена Кабінетом міністрів програма визначає напрями польської політики у зв'язку з вступом країни в НАТО. Розроблена стратегія – один з найголовніших документів, прийнятих коаліційним урядом партій "Виборча акція", "Солідарність" та "Унія свободи" за більш як дворічний період керування країною.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка — Павло Стокотельний; Реклама — Марія Осціславська; Адміністратор — Володимир Гончарик.

Що то значить воля!

Звертаючись до громадян України з Різдвяним привітанням, Президент Леонід Кучма сказав: „Творець наділив своїми щедротами роботящий, чесний, щирий, талановитий, шляхетний народ України". Тривалий час провідники комуністичної держави визнавали лише першу з цих якостей і намагалися узяти якомога більше з працьовитого люду, не даючи взамін нічого, що гарантувало б розвиток духовности, як необхідної умови зростання. Так було завжди: раби Риму, кріпаки Росії, невільники гітлерівської Німеччини і в'язні ГУЛагу були тільки „трудягами", приреченими на фізичну працю.

Проголошення незалежної України передовсім означало духовне її визволення. І люди відразу ж відчули цю волю. Ще ніколи українська земля не бачила такого числа охочих до участи в заснуванні партій, в законотворенні, в управлінні державою. Дехто шукає в цьому привід до жартів, а насправді така активність є сплеском визволеного творчого духу, з якого народяться і змужніють ті нечисленні, які попровадять державу до розквіту.

Президент не випадково назвав наш народ шляхетним. Попередня влада насаджувала фальшиве уявлення, що тільки безбатченки і пролетарі заслуговують на пошану, а шляхта – то визискувачі і глитаї, котрих треба фізично знищити, пам'ять їхню викоренити. Так і робилося. Пращури сучасних українців зображалися злиденними кріпаками, козацтво перебувало десь у царині комічних вистав, а про українську шляхту й мови не було. І коли в перші роки незалежности було видано довідник про українські шляхетські роди, комуністи жахнулися народній пам'яті, а патріоти зраділи, що ми не гірші за інших у своїй генеалогії. Тому що при всій пошані до простих селян і фабричних робітників, усе ж рушіями національного розвитку була інтелігенція, яка походила переважно з шляхти і духовенства. Пізніше до неї додалися також підприємці. Хто пам'ятає в постсовєтській Україні шляхетські роди Балабанів, Кульчицьких, Кропивницьких, Киселів? Лише в пісенній творчості уціліли згадки про Мрозовицького-Морозенка, Сагайдачного чи Нечая. А ці ж бо люди мали величезний вплив на формування української духовности. Десятки обдарованих людей шляхетного походження було в оточенні Шевченка. Україну духовно збагачували такі відомі родини як Тарнавські, Терещенки, Харитоненки, Симиренки та інші, пам'ять яких було сплюндровано, спадщину знищено. Тепер усе повертається до народу. Уряд серед історичних об'єктів, визначених до відновлення, поряд з храмами, назвав також маєтки кількох провідних українських діячів минулого. Тут відродиться з попелу осередки українського духу.

У Різдвяному вітанні Леонід Кучма висловив переконання, що нове тисячоліття в Україні буде добою людського духу, всебічного розвитку особистости, зміцнення віри. Перші плоди такого піднесення ми вже маємо. Вони виявляються не лише у небувалій політичній активності, а й у прагненні багатьох людей попри неймовірні труднощі відновити свою приватну ниву, заснувати власну фірму. Після першого, хай несприятливого десятиліття намітився злам на краще. Уряд полегшує податкову політику, сприяє кредитній справі. Земельна реформа супроводжується переглядом боргів колишніх колгоспів. Міністер економіки Сергій Тигипко від 4 січня сів до телефону, щоб у визначений час відповідати на запитання громадян України. Такі ж телефонні консультації заснувала в Харкові Агенція міжнародного розвитку США. Прикладів – безліч. В економіці врешті діється щось позитивне. Добрі думки і вчинки знаходять вияв також в консолідації ще вчора супротивних політичних партій і течій. Серед них Український Народний Рух, інші нові політичні формування, що утворилися не без впливу недавніх виборів, які через поділи і чвари українських патріотів ледве не відкинули державу на задвірки недавнього СССР.

У загаданому вже вітанні Президент України сказав, що економічний прогрес нерозривно пов'язаний з самоповагою і добропристойністю кожного, з прагненням до морального очищення. Самоповага базується на усвідомленні значущости свого народу, його здатности подолати економічну кризу. Кожен крок піднесення економіки сприятиме зростанню такої самоповаги, розвиткові особистої ініціятиви і визволенню кожного українця з тенет невільничої ментальности. Воля робить людину духовною. Треба тільки допомогти їй побачити світло, позбутися негативного сприйняття дійсности, повірити в себе.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про льояльність до співвітчизників

До моїх обов'язків у редакції належить тепер шукати у давніх пожовклих від старости річниках нашої понадстолітньої „Свободи" кожного тижня один цікавий момент із матеріялів, що там надруковані, та подавати його на наших сторінках.

І ось коли переглядала сьогодні річник із 1894 року, натрапила на передову статтю на тему конечности купівлі Народного дому, що став би прибіжищем і другим домом для новоприбулих емігрантів, що в тому часі приїздили до США на роботу. Це був рік 1894 – значить, понад сто років тому – але скільки подібностей можна знайти у цій темі та скільки думок вона насуває.

Чи не маємо ми тепер подібної ситуації, коли четверта хвиля еміграції заливає, а радше вже залила наші осідки, а ми, „старі", на жаль, не маємо для них місця, не маємо таких народних домів, де б вони могли сходитися, де б могли, принаймні на початкові дні, жити чи перебувати. Чому став таким прибіжищем тут, в Нью-Йорку, прославлений Брайтон-біч чи взагалі Бруклин, де нашим новоприбулим допомагають інші російськомовні емігранти? Скажете - це Нью-Йорк. Але якось не є відомим, щоб в інших поселеннях українців були такі доми для новоприбулих, чи принаймні така поміч, яку вони можуть дістати на Брайтон-біч, однак не за „дякую", а за гроші. Скільки разів ми вже про це писали, скільки „засідань" звела третя хвиля еміграції, щоб обговорювати цю пекучу справу – але наслідків конкретних немає. Ні, вони є, але не такі, як очікується. Ніхто не знаходить або не старається знайти на цю проблему розв'язки, а тільки розпалює ще більші непорозуміння між „третіми" і „четвертими" або, уживаючи вже загально прийняте окреслення, поміж співвітчизниками. І цей брак помочі завважуємо не лише у відношенні до постійних еміґрантів, що приїздять сюди на довге перебування або назавжди, але також до цих, що приїздять на „гостинні виступи" у різних мистецьких завданнях. Скільки разів ми вже чули, що адміністратори народних чи інших українських публічних домів дуже нерадо приміщують там різні мистецькі з'єднання на їхні вистави, як часто знаємо, вони довго шукають за приміщенням для себе і свого мистецтва. Байдуже, що вони такі українці, як ми, байдуже що однаково деклямуємо палкі патріотичні слова, байдуже, що взаємно себе критикуємо. Бо так воно є і, на жаль, є так від давен-давна, та ніяк, ані війна, ані біда, ані хвилини загального піднесення не можуть нас, українців, з'єднати та допомогти бути льояльними одні до одних.

Слухаю, як зі святим обуренням адміністратор Народного дому приймає прохання щодо приміщення для групи з „іншої України", читаю, як висміює якийсь новий писака відому тут поважну установу, стаю нехотя свідком гострої мовної дискусії „ви і ми" двох українців із двох частин цієї так всіми любленої, оспіваної в піснях та поезії України, і ставлю собі питання: чому?

Чому ми мусимо завжди стояти вороже супроти один одного, іти у протилежні сторони? Чому закликаємо до згоди і злагоди, а самі нею нехтуємо? І чому цей вірш, що сьогодні потрапив мені із „Свободи" 1894 року: „Лучітеся, братайтеся, най сміх не йде о вас, разом сили получіте, вже послідний час..." далі залишився актуальним, хоча так змінилися обставини і загальна політична ситуація.

О–КА

"Свобода" на Інтернеті

Вже два місяці світ може читати "Свободу" на мережі електронного зв'язку. Наша стара, традиційна, певною мірою консервативна "Свобода" не відстає від часу! А починалося ж 107 років тому... – маканням пера в чорнильницю і шкрябанням по папері, складанням черенка до черенка у слово, в рядок, у статтю...; потім – автоматичне перо, друкарська машинка, лінотип, і от – комп'ютер, Інтернет (Міжнародна мережа).

Надзвичайні можливості Інтернету дають нам змогу зв'язатися з українством в будь-якому куточку земної кулі, там, де ми й не відаємо про існування нашого читача, а вони – про нашу газету.

А відтак – Міжмережа додає нам вісток про життя громад в різних країнах нашого поселення, а для підприємців і професіоналістів – вигоду оголошувати свої послуги для якнайширшого кола зацікавлених.

Завітайте на нашу сторінку **www.svoboda-news.com**. Там у ясній і доступній формі знайдете головні рубрики й прочитаєте матеріяли, надруковані в останньому чи попередніх числах "Свободи"; зможете залишити свою вістку, допис, зауваження, передплатити тижневик, змінити адресу. Оголошуйтесь на електронній сторінці "Свободи"!

Виготовив електронну версію "Свободи" і відповідальний за її підтримання редактор тижневика, комп'ютерний дизайнер Ігор Пилипчук. Його телефон **(973) 292-9800**, додатковий **3053**.

Отже, запам'ятайте цю адресу: **www.svoboda-news.com**

Вашу газету читали усім селом

До Різдва наша родина отримала пакунок з Української євангельської церкви в Юніоні, Н. Дж., який приніс нам велику радість. Це було у неділю, всі діти були вдома і коли ми відкрили пакунок, то вони усе почали приміряти на себе, запитуючи: „Мамо, чи це все буде наше?" Я дивилися і сльози котилися з очей. У тій пачці я побачила й кілька примірників „Свободи", з якої дізналася, що за океаном є люди, які багато піклуються про наш народ. Багато прочитала й про рідну Україну, бо ми теж маємо газети, але „Свобода" пише більше цікавого про нашу державу. „Свободу" дала прочитати усім сусідам і знайомим й усі були дуже нею зацікавлені. Дуже вам усім дякую!

Анна Роговик
село Космирин, Бучацький район
Тернопільська область

Від редакції. *Може хтось з американських українців побажає подарувати „Свободу" у тернопільське село? Передплата в Україну з авіяційною доставою – 160 долярів.*

НАШ КОМЕНТАР

"Першу скрипку" на переговорах про вільну торгівлю гратиме Росія

"Европейський Союз розривається між небажанням приголубити таку велику і бідну країну, як Україна, та страхом, що вона потрапить до рук Росії", – писала про Україну кілька місяців тому англійська "Файненшел Таймс". Тим часом в Україні падають обсяги зовнішньої торгівлі, у зв'язку з чим дедалі важче стає здійснювати розрахунки за товари критичного імпорту, без завезення яких немислимий розвиток економіки держави. Антидемпінґові розслідування проти України ведуть тепер 13 держав. Попередня практика таких розслідувань свідчить, що у більшості випадків Україна програє такі процеси, й ринки збуту для деяких її товарів, особливо ж металопродукції, за кордоном згортаються.

Вітчизняні експерти стверджують, що цього року є передумови для збільшення зовнішньоторговельного обігу товарів і послуг з України, принаймні, на 3.1 відсотка, й збільшення його порівняно з показниками 1999 року майже до 30 мільярдів долярів. Але для цього необхідно поліпшити режим взаємної торгівлі з найголовнішими партнерами України, насамперед з Росією та іншими країнами-членами СНД. Найкращі умови для розвитку зовнішньоекономічної діяльности з Росією та іншими країнами СНД могли скластися в рамках зони вільної торгівлі (ЗВТ). З 1 січня 2000 року вона вже мала б почати функціонувати, однак ще не всі "зацікавлені" сторони ратифікували договір. Нагадаємо, що найбільш послідовним ініціятором запровадження зони вільної торгівлі в рамках СНД була Україна. Така угода була підписана ще в 1994 році. 2 квітня 1999 року до неї було докладено протокол із 76 поправками, внесеними представниками різних країн – членів СНД. Та на сьогодні парляменти лише 5 країн (України, Туркменистану, Узбекистану, Білорусі та Молдови) ратифікували угоду про запровадження зони вільної торгівлі в СНД.

На жаль, сьогодні є всі підстави припускати, що переговори про створення ЗВТ на січневій вершинній зустрічі глав держав СНД будуть занадто складними. Річ у тому, що у створенні зони вільної торгівлі в рамках СНД не особливо зацікавлена Росія. За підрахунками представників різних російських відомств, втрати Російської Федерації при входженні до ЗВТ можуть (при врахуванні збільшення лжеімпорту та лжеекспорту) сягнути двох мільярдів гривень. До того ж, Росія сьогодні дуже вагомо поповнює свою казну за рахунок митного збору на сиру нафту й газ при поставках їх до деяких країн СНД, від чого довелося б відмовитися при входженні у зону вільної торгівлі.

Проєкт угоди про введення зони вільної торгівлі СНД передбачає, зокрема, непоширення митних пільг на ряд українських товарів (до переліку включено понад 300 товарних пропозицій). Навряд чи ЗВТ з такою кількістю вилучень та обмежень влаштує Україну. В усякому разі переговори на січневій вершинній зустрічі СНД з даного питання обіцяють бути дуже напруженими і непередбачуваними за результатами.

Петро Коломієць,
оглядач ДІНАУ

Нова провокація проти УПЦ КП

З 1 на 2 січня 2000 року група озброєних осіб захопила споруди Свято-Михайлівської парафії, зокрема каплицю св. Георгія, храм пам'яти жертв Чорнобиля та недільну школу, яка розташована у Дарницькому районі міста Києва і входить до складу УПЦ Київського Патріярхату. Дії так званих „козачків" проросійського криміналізованого „Войска Запорожского низового", „делеґатів" з Черкащини, київських монастирів, очолювали єпископи Московського Патріярхату: Вишгородський Павло та Черкаський Софроній. Нагадаємо, що ще 24 грудня 1999 року Свято-Михайлівська парафія у Дарницькому районі міста Києва оголосила про свій вихід з УПЦ Московського Патріярхату. Відповідні документи з цього питання були подані до Київської міської державної адміністрації. До таких дій парафію спонукала моральна деґрадація Московської Церкви, розповсюдження содомізму, пияцтва, наркоманії серед ієрархів та духовенства УПЦ МП. Останньою краплиною стала україножерна агітація напередодні президентських виборів на користь кандидата від комуністичних та лівацьких сил Петра Симоненка, яку проводила УПЦ МП.

Озброєні особи, які прибули у згадану парафію надвечір 1 січня 2000 року, почали вимагати від голови парафії та членів парафіяльної ради „добровільно" віддати ключі від храму, парафіяльну печатку та інші документи. Коли віруючі відмовились виконати злочинні вимоги нападників та зачинили храм, московські активісти за допомогою газозварювальної апаратури зрізали двері храму та почали жорстокий погром. Віруючих піддали брутальній розправі. Постраждали десятки людей.

Всі ці дії відбувались не лише під наглядом, але й за активного сприяння працівників Дарницького райвідділу Міністерства внутрішніх справ на чолі з начальником відділу. На неодноразові прохання керівництва парафії та віруючих припинити злочинний напад, люди, яким довірено охороняти спокій та законність, не реагували.

Ми заявляємо рішучий протест проти таких дій і звертаємо увагу всіх державних інституцій, всього українського суспільства на той факт, що Московська Патріярхія в Україні вже давно перетворилася на антиукраїнське, криміналізоване, аморальне кубло, яке відверто загрожує національним інтересам та безпеці Української Держави.

У зв'язку з вищенаведеним, пресслужба УПЦ Київської Патріярхії повідомляє, що Свято-Михайлівська парафія та керівництво УПЦ Київського Патріярхату внесли відповідні прохання до керівництва Міністерства внутрішніх справ та Генеральної прокуратури України, з вимогою притягти винних у злочинній вакханалії до відповідальности та відновити законність та правопорядок.

Прес-служба Київської Патріярхії

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

Полатані вітрила державного корабля піднято. Яким вітром їх надме?

Практично завершилося формування нового уряду України під керівництвом Віктора Ющенка. Як відомо, воно відбувалося у контексті проголошеної адміністративної реформи, тобто при значному скороченні мережі міністерств та держкомітетів. Тепер Кабінет Міністрів складається з 20 осіб: прем'єра, чотирьох віце-прем'єрів та 15 міністрів. Як запевняв Віктор Ющенко відразу після його успішного проходження через Верховну Раду та указу Президента про його затвердження на посаді, майбутній уряд має бути не коаліційний, а реформаторський, головним пріоритетом якого стануть українські інтереси.

Та в міру того, як публікувалися укази про призначення членів уряду та керівників держкомітетів, в оптимістично-евфорійному настроєві українського національно-свідомого загалу все більше з'являлися нотки розчарування: більше половини членів Кабміну – це ті ж знайомі з минулого урядового складу обличчя. Зберегли свої пости силовики – міністер оборони Олександер Кузьмук, який не може похвалитися кардинальними змінами у Збройних Силах; міністер внутрішніх справ Юрій Кравченко, якому ставлять на карб загалом безуспішну боротьбу з організованою злочинністю та корупцією. Залишились у своїх керівних кріслах міністер закордонних справ Борис Тарасюк, який не зміг відстояти розправу над низкою послів України в тих країнах, де українські громадяни, які в них перебувають, показали не ті вислідн на президентських виборах, на які сподівалася вулиця Банківська. Міністерство палива та енергетики залишилося в руках Сергія Тулуба, а з ним перейшли у спадок так і не розв'язані складні енергетичні проблеми. Керувати міністерством юстиції, як і раніше, буде Сюзанна Станик, міністерством транспорту – Леонід Костюченко, міністерством праці та соціяльної політики – Іван Сахань. За минулий період жоден з них не прославився реформаторськими успіхами. Тому побутує громадська думка, що навряд чи добирав ці кадри особисто Віктор Ющенко; скоріше він лише „озвучував" кандидатури, бажані Президентові. Зрозуміло, що це компроміс, та чи буде він на користь реформаторському курсові? Поживемо – побачимо.

З людей, близьких по духу В. Ющенкові, можна назвати Сергія Тигипка, якого, проте, посунуто з поста віце-прем'єра на міністра економіки, та Ігоря Мітюкова, який зберіг за собою портфель міністра фінансів і з яким Ющенкові, здається, легко знайти спільну мову.

З новопризначених посадовців слід назвати першого віце-прем'єра Юрія Єханурова – не новачка на Печерському пагорбі: до нинішньої Верховної Ради обраний за списками пропрезидентської Народно-демократичної партії, ще раніше керував міністерством економіки, Фондом держмайна; він має стійку репутацію порядної людини, професіонала з реформаторською стрункою. Василь Кремень – доктор філософії, професор, народний депутат, близька до Президента людина – призначений міністром освіти і науки, хочеться сподіватися, що зрусифікована українська загальноосвітня та вища школи при ньому стануть більш українськими. Міністром культури став популярний артист Богдан Ступка. Одна частина національно налаштованої інтеліґенції зустріла це з неприхованим задоволенням, з надією, що хоч він перестане тринькати бюджетні гроші на оплату заїжджих гастролерів із сусідньої держави, а поверне їх на розвиток національної культури. Друга частина поставилася скептично до його призначення: мовляв, можна загубити талановитого актора і не придбати доброго міністра.

Через кілька років повернувся на посаду віце-прем'єра з гуманітарних питань відомий літературознавець, директор Інституту літератури Національної академії наук Микола Жулинський. На жаль, минулої каденції гуманітарна сфера за його бутности не змогла розквітнути національним квітом. Можливо, цього разу, у складі реформаторського уряду йому (і гуманітарній сфері також) більше пощастить.

Чи не найбільшою несподіванкою було призначення віце-прем'єром небезвідомої Юлії Тимошенко – голови парляментського бюджетного комітету. Їй, як видно з усього, доручено керувати паливно-енергетичним комплексом. З цього приводу побутують різні думки. У громадськости ще свіжі спогади, коли Юлія Тимошенко була вірною соратницею Павла Лазаренка, керувала комерційними Єдиними енергетичними системами, які, як подейкували в той час, чи то заборгували Росії, чи то не додали в український держбюджет величезну суму, яка перевищувала півтора мільярда гривень. Притиснута з Банківської за ті гріхи, Юлія Тимошенко, як запевняють дотепники, відкупилася тим, що своєчасно відвернулася від свого патрона Лазаренка, розколовши верхівку його партії "Громада", чим забила перший цвях у його політичну домовину. Тепер усе ті ж дотепники той факт, що пані Тимошенко отримала добре знаний нею енергетичний комплекс, коментують словами відомої байки: і щуку кинули у річку. Віце-прем'єр-міністер уже побувала в Москві, де вела переговори про українські борги за газ, і, приїхавши в Україну, поспішила оголосити, що ці борги сягають 2.8 мільярда долярів і що їх неминуче доведеться повертати. В той же час, за даними концерну "Нафтогаз України", Україна заборгувала за газ тільки 873 мільйони дол. У цікаво до всього публіки відразу виникло каверзне запитання: чи не приплюсувала Юлія Тимошенко до державних боргів за газ ще й борг Єдиних енергетичних систем, якими вона керувала?

Це запитання ставили журналісти і на першій, дуже представницькій пресконференції (були акредитовані 116 представників засобів масової інформації) прем'єра Віктора Ющенка. На

(Закінчення на стор. 15)

XIX-XXI СВОБОДА 1893 - 2000 У ТРЬОХ СТОЛІТТЯХ

...А такого Народного Дому й досі нема

На початку лютого 1894 року появилася під таким заголовком у „Свободі" на першій сторінці довга стаття, пересипана закликами на тему конечности купівлі Народного Дому. З повним захватом і щирістю автор (не підписаний) закликає до збірки на Народний Дім і пояснює, чому це завдання таке важливе: „Русини! Слиб ми не вірили вашой благородной руской души, слиб ми не знали вашого щирого серця, слиб незнана нам була ваша жертволюбивость там де йде о добро загалу руського, тогда на самом початку нашой мозольной праці кинули б всемь обь землю и сказали: най пропадає руске діло, най народ марніє най чужи богатіють его потом и кровю! Русини! Нам треба „Народного Дому", нам треба притулку для нуждою гнаних сюда руских емигрантовь... Колько то наших братєй по крови по плоти блукаєсь и поневіраєсь по жидовских закутках, які прийде сь старого краю?..".

Ось таке читаємо у „Свободі" із 1894 року. А як багато в ній можна знайти порівнянь до теперішнього 2000 року! Хоча сьогодні маємо багато народних домів та інших домівок різних наших організацій, такого „Народного Дому", як про нього автор статті з 1894 року мріяв, нема і новоприбулі емігранти не мають місця для товариських зібрань чи для проживання. Але навіть коли і є такі „доми", вони призначені на інші цілі, або ... часто стоять пусткою. Тому не менше актуальний, як та стаття, є вірш, видрукований побіч передової і підписаний Й. Ф. із заголовком „Послідний час!":

Лучітеся, братайтеся
Най сміх не йде о вас,
Разом сили получите,
Уже послідний час!

Всеукраїнський...

(Закінчення зі стор. 1)

на запитання про скасування депутатської недоторканости, Сергій Куніцин зазначив, що Україна повинна також перейти на загальноприйняту міжнародну практику, де імунітет народних обранців не поширюється на інші сфери їхньої діяльности поза парляментом.

Глава Адміністрації Президента Володимир Литвин вважає підпис Прем'єр-міністра Віктора Ющенка під Указом свідченням цілковитої підтримки урядом цієї ідеї. За проведення референдуму вже висловилися майже 4 мільйони громадян країни. З обох боків, ліві і праві політики в понеділок, 17 січня, скритикували Указ Президента Леоніда Кучми про всенародний конституційний референдум, що має відбутися. Керівник Соціялістичної партії України Олександер Мороз сказав, що указ Кучми є „конституційним переворотом". Сергій Довгань, керівник Селянської партії, підкреслив, що Указ „сильно ламає закони країни". Бльок трьох правих партій – Українського Народного Руху, Партії Реформи й Порядок та Конгресу Українських Націоналістів заявили, що референдум створить „небезпеку конституційного порядку в Україні". Комуністична партія проголосила, що має намір апелювати в цій справі до Конституційного суду. Тим часом Л. Кучма прокоментував того самого дня, що коли теперішній парлямент створить „конструктивну більшість", то може протриматися до закінчення його конституційного терміну.

Сам Леонід Кучма, перебуваючи з робочою візитою у Кракові, сказав: "Підписавши Указ про проведення референдуму, я виконав волю людей". Він переконаний, що коли "не буде створено дієву форму влади, то "будемо мати 'успіхи', які маємо зараз", і вважає головним завданням референдуму – створення парляменту, здатного забезпечити законодавче підкріплення просування реформ в Україні. Президент України важає, що після проведення референдуму розпуск парляменту не є обов'язковим.

Якщо ж політичні ігри будуть продовжуватися аж до спроби зміни Конституції, то, за його словами, "такий парлямент довго не затримається". Членам уряду, які водночас є народними депутатами, Леонід Кучма порадив остаточно визначитися з місцем роботи. Він пообіцяв, що до початку лютого "буде зроблено висновки стосовно тих, хто хоче сидіти у двох кріслах".

(За матеріялами інформаційних аґентств)

Самопожертва...

(Закінчення зі стор. 1)

У морозяну ніч на 21 січня 1978 року спалахнула полум'ям людина на вершині Чернечої гори в Каневі, біля самої Шевченкової могили. Цього яскравого трагічного спалаху не помітив ніхто, окрім мовчазної гробниці. Про цю національну трагедію не знала не тільки Україна, а й мешканці Канева, і навіть хранителі національної святині. Сторожа Шевченківського заповідника не виходила тієї холодної ночі до могили. Вранці ж до місця самоспалення невідомої людини прибули працівники органів безпеки, що допустили сюди лише окремих охоронців, яким було суворо наказано мовчати. Лише тепер відкрився доступ дослідникам до кримінальних справ, пов'язаних з ім'ям самоспаленого.

Перед тим, як піти у вічність, Олекса Гірник розсіяв перед Шевченковою могилою на оглядовому майданчику і по схилах Тарасової гори тисячу листівок. Листівки галичанина, принесені до самого серця східної України, стали його вогненним протестом проти духовної смерти рідного народу.

Олекса Гірник був одним із мільйонів працелюбних, скромних і не дуже балакучих його земляків. Вони нікому не говорили про свою любов до рідного краю, але ніколи і не зраджували його та не відрікалися від мови, віри і звичаїв своїх предків. Він народився 28 березня 1912 року, у сім'ї українців, яким заборонено було любити свою матір-вітчизну. Усвідомлення своєї приналежности до упослідженої нації почалося ще в рідній оселі, в Богородчанах, завдяки батькові Миколі Гірнику та матері Катерині Білічак, які увесь вік трудилися коло землі. Із п'яти дітей спромоглися вони вивчити лише його, найстаршого, Олексу. Віддали його після завершення студій у Богородчанській школі до української чоловічої гімназії у Станиславові.

Перші випробування прийшли до нього вже після закінчення гімназії, коли він не міг відшукати відповідної своїй освіті роботи тому, що був українцем. Лишився працювати у господарстві свого батька - і саме в цей час став активним членом „Просвіти". У 1935 році його забирають до польського війська, де 25 березня 1937 року він був заарештований військовою жандармерією польської армії і засуджений військовим судом як учасник ОУН на 5 років і 3 місяці ув'язнення.

24 вересня 1939 року повернувся 27-річний Олекса додому. Лише півтора місяця змучений польським ув'язненням Олекса Гірник дихав животворним повітрям отчого дому, працюючи в господарстві свого батька. Та не встиг ще отямитися після польських тюрем, як перед ним відчинились тюрми радянські. Як напише він перед смертю в одній із своїх листівок, „і мені довелося запити наперед з польської чаші, а потім з московської - московську отруту".

Олексу Гірника було схоплено цього разу оперативною чекістською групою НКВД у той час, коли він збирався їхати із Стрия до Синевицького Вижне, щоб запросити на своє весілля Костянтина Цмоця, з яким нещодавно сидів у польських в'язницях. Радянські „визволителі", як і польські окупанти, звинуватили Гірника в приналежності до ОУН (і навіть до „Просвіти"!). Суд над Гірником відбувся 17 грудня 1940 року в Станіславському обласному суді. І хоч він не визнав себе винним, суд дійшов до висновку, що „особа підсудного вимагає ізоляції від суспільства" і вирішив засудити його „до позбавлення волі в далеких таборах Радянського Союзу терміном 8 років".

Місцем позбавлення волі стала для Олекси Гірника Куйбишевська область в Росії. До Богородчан повернувся лише у 1948 році. Юність його була вже далеко позаду. Ніхто вже його не чекав у отчому домі. Лише у 37 років створює сім'ю. Одружується з сусідкою Кароліною Петраш, з якою поєднало чоловіка спільне горе, адже вона з родиною після „визволення" Західної України у 1941 році була депортована з Богородчан до Сибіру, звідки повернулася лише у 1946 році.

Довгоочікувана воля не принесла Олексі Гірнику полегшення – за ним тінню йшла минула судимість як незмите тавро. Він постійно відчував свою безправність, приниження. Навіть у Богородчанах не міг влаштуватися на найчорнішу роботу. Влаштувався робітником на шкірзавод. Та незабаром і звідти звільнили по одній і тій самій причині – через судимість. Тоді він влаштовується глинокопом на цегельний завод, на якому працював кілька років. Жив по чужих квартирах. Відвідати сім'ю міг тільки у вихідний день. Лише у 1953 році зміг повернутися до сім'ї в Калуш. Тут працював касиром та бухгалтером у різних організаціях. Він сумлінно виконав свій батьківський обов'язок, виховав дітей, виростив їх і дав їм можливість отримати вищу освіту, здобути професію. І тепер мав підсумувати своє страдницьке життя.

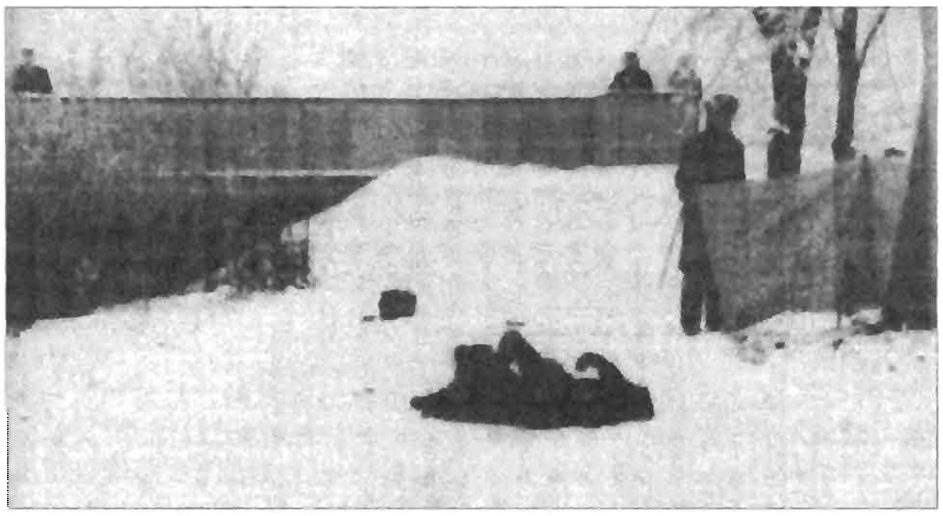

Фото самоспаленого на Тарасовій горі.

Польський і радянський режими жорстоко покарали його за українство, яке тепер з кожним днем все менше й менше шанувалося в його вітчизні. Тисячу листівок-протестів написав Олекса Гірник. Вони кричали, протестували, волали проти смерти його України, його нації. Та цього голосу Олекси Гірника не почула того трагічного дня Україна. Розкидані ним на Тарасовій горі протести були знищені, щоб ніхто не довідався про цей політичний акт.

Сьогодні пристрасний голос Олекси Гірника мають почути всі. І хай він пробудить у замерзлих душах його співвітчизників бодай крихітку тієї великої любови до рідного краю, до материнської мови, яка непогасним вогнем палала в його серці, аж поки воно не зупинилося на святій канівській горі.

З книги **Зінаїди Тарахан-Берези** „Святиня"

Передвиборча...

(Закінчення зі стор. 1)

Кейн з Арізони. Передвиборча кампанія, котра в основному полягає в популяризації даного кандидата, має ще й інші механізми, а одним з важливіших і найбільш цікавих з них є дебати – обмін думками тих, які кандидують на пост президента країни. Незадовго на партійних конвенціях обидві партії оберуть своїх кандидатів, і поле передвиборчої кампанії зменшиться до двох кандидатів, – по одному з кожної партії, котрі намагатимуться переконати виборців, що кожний з них є найкращим кандидатом на найвище становище наймогутнішої країни в світі – становище Президента США. Найновіші дані вказують, що республіканець Дж. Буш мол. упевнено випереджає у популярності всіх своїх суперників. І коли б вибори відбулися тепер, він здобув би на них рішучу перемогу. Такі висліди останнього опитування громадської думки, проведеного тижневиком "Тайм" і телевізійною мережею Сі-Ен-Ен. Якби американцям довелося вибирати між Дж.Бушем і нинішнім віце-президентом США А. Гором, то губернатор набрав би 56 відсотків голосів, а віце-президент – тільки 39 відсотків. У листопаді результати такого ж опитування дали 52 і 42 відсотки голосів, відповідно.

ДВІ СЕСТРИ

АРКАДІЯ ОЛЕНЬСЬКА-ПЕТРИШИН
ОЛІЙНИЙ ЖИВОПИС

ХРИСТЯ ОЛЕНЬСЬКА
ОЛІЙНИЙ ЖИВОПИС ТА СКУЛЬПТУРА

12-27 ЛЮТОГО, 2000

ГАЛЕРЕЯ ВІДЧИНЕНА
ЩОДНЯ КРІМ ПОНЕДІЛКА
12 ДО 6

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ
У П'ЯТНИЦЮ, 11 ЛЮТОГО
6 ДО 9

UKRAINIAN INSTITUTE OF AMERICA
2 EAST 79TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10021
(212) 288-8660

УВАГА! УВАГА!
СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ (СФУЛТ)

повідомляє українську лікарську громаду, що

VIII КОНҐРЕС СФУЛТ-у

відбудеться у Львові 13-17 серпня 2000 року

Головні теми Конгресу:
1) медична етика і деонтологія;
2) організація медичної допомоги і освіти;
3) нове в діягностиці лікування (за спеціяльністю);
4) медичні наслідки Чорнобильської катастрофи і медико-екологічні проблеми;
5) реалізація гуманітарних медичних заходів в опіці українського народу;
6) сучасний стан санаторно-курортного лікування (Трускавець);
7) вільні теми (за спеціяльністю);
8) паралельна конференція Міжнародної школи діягностичної радіології.

Місця проведення Конгресу:
1). Палац залізничників;
2). Львівський державний медичний університет;
3). Санаторія 'Карпати' (Трускавець).

Просимо звертатися у справах:
1). Летунські білети, готелі й екскурсії до: Scope Travel, Inc. 1605 Springfield Ave., Maplewood, NJ 07040, Tel.: (973) 378-8998 or (800) 242-7276; Fax: (973) 378-7903
2). Участь у Конгресі й наукові доповіді: WFUMA, P.O.Box 36305 Crosse Pointe, MI 48236; Tel.: (313) 884-6344, Fax: (313) 884-9474

Резюме доповідей просимо присилати до 1 квітня 2000 р.

18 – 20 серпня 2000 р. – Довільні екскурсії до Ялти або Кракова (Польща)
24 серпня 2000 р. – Спільні святкування Дня Незалежности України

Гостям раді!

До зустрічі у Львові, Трускавці і Києві!

ЕКЗЕКУТИВНА РАДА СФУЛТ-у

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ
Приятелі РУХ-у Північного Нью-Джерзі

запрошує українське громадянство на доповідь, яку виголосить

ОСИП ЗІНКЕВИЧ

голова видавництва „Смолоскип" у Києві

на тему:

УКРАЇНА НА ПОРОЗІ ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

НАУКА З ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ: НЕҐАТИВИ Й ПОЗИТИВИ, ПОЛІТИЧНИЙ ВИБІР МОЛОДІ, ПЕРСПЕКТИВИ

Огляньте виставку передвиборчої літератури, компроматів, карикатур

П'ятниця, 4 лютого 2000 р., год. 7-ма веч.

Заля української католицької церкви св. Івана Хрестителя, NEWARK, NJ

Замовляйте нові книги видавництва
РОДОВІД (Київ)

1. Вільям Нолл. Трансформація громадянського суспільства.
Усна історія української селянської культури 1920-30 років.
Записана 10-ма дослідниками від старших селян (близько 450) у восьми регіонах України.
560 с. Кол. та ч./білі фото. **25 дол.**

2. Зінаїда Тарахан-Береза. Святиня.
Документальна історія Тарасової Могили в Каневі.
540 с. Понад 400 кол. та ч./білих фото.
25 дол.

3. Родовід, *журнал про історію культури. 5-17 числа. 120 с. Колір.* **11 дол.** за число.

4. Юрій Тарнавський. 6х0 *(драматичні твори).* **19 дол.**
5. Юрій Тарнавський. Їх немає *(поезії).* **22 дол.**

Всі ціни разом з пересилкою.

RODOVID: 18200 S. Mullen Rd., Belton, MO 64012

E-mail: rodovid2@aol.com

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ НЮАРК

запрошує всіх пластунів і українську громаду на

ЮВІЛЕЙНЕ ПЛАСТОВЕ СВЯТКУВАННЯ

з нагоди 50-ліття Станиці Нюарк

6 лютого 2000 р., о год. 1-ій по пол.– Молебень
в церкві св. Івана Хрестителя, Sandford Ave., Newark, NJ

опісля відбудеться ***СВЯТОЧНИЙ АПЕЛЬ і ПРОГРАМА***
Виступ новацтва і юнацтва в руханковій залі

По дальші інформації дзвоніть до пл. сен.
Маргарета Нич: (973) 492-2848

Український Конгресовий Комітет Америки
відділ Пасейк-Берген
запрошує всю українську громаду на

ЗАБАВУ

В суботу,
19 лютого 2000 р.
о год. 8-ій веч.
в Українській Централі
при 240 Hope Ave.
у Пасейку, Н. Дж.

Грає Оркестра Січ

КВИТКИ – 10 дол.
з вечерою – 15 дол.

Квитки і столи можна замовляти в крамниці „Hy Grade"

Tel.: (973) 546-4659

Дохід із забави буде призначений на організацію Інформаційого Центру для новоприбулих та на школу англійської мови – ESL

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Громада Нью-Йорку попрощалася з Генеральним консулом Юрієм Богаєвським

Співає Люба Щибчик. Позаду – Ю. Богаєвський.

Понад три роки був на дипломатичній службі Юрій Богаєвський, з них рік – Генеральним консулом в Нью-Йорку. І от настав час від'їздити на Батьківщину.

Українська громада добре знала і шанувала Ю. Богаєвського за його активність, вміння будувати дружні взаємини і співпрацю. Тому так масово зібралися в приміщенні консуляту представники українських організацій, дипломатичних служб інших країн і друзі Юрія Вадимовича на його прощальну вечірку 29 грудня.

Низку прощальних промов розпочав президент СКУ та УККА Аскольд Лозинський, який зокрема зворушливо подякував Ю. Богаєвському за допомогу в адоптуванні сина, що був присутній тут же на руках у своєї нової мами.

Представниця єврейської молдовської громади зі сльозами на очах дякувала колишньому Генеральному консулові за людську чуйність.

Від українського жіноцтва прощалась з родиною Богаєвських Ірина Куровицька – голова СУА, Ростислав Василенко – актор і поет, що спеціяльно приїхав з Канади на цей вечір і виголосив написану для цієї сумної нагоди поезію, а проф. Анна Процик дякувала за співпрацю як представниця НТШ і УВАН – двох наукових установ в США.

Інж. В. Назаревич виголосив прощальне слово від Українського Інституту Америки, президентом якого він тепер є, а І. Самійленко, – від колишнього Уряду УНР. Останнім прощався з Ю. Богаєвським представник УАКРади Володимир Процик. Було багато подарунків, у тому числі й музичні – скрипаля Адріяна Бриттана, молодих співачок з України Люби Щибчик і Софії Соловій. Потім присутні гуртом співали „Многая літа" та „Київський вальс".

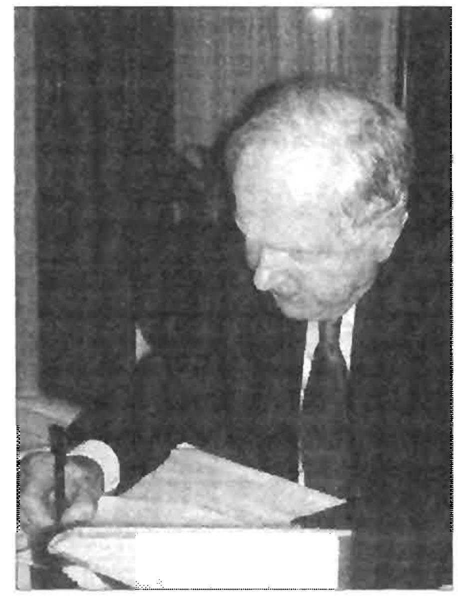
Юрій і Ольга Богаєвські дякували гостям за таке зворушливе прощання.

Наш кор.
Фото **Р. Галешко**

Музичні і поетичні дарунки Юрієві Богаєвському (другий справа) подарували Ростислав Василенко, Люба Щибчик, Адріян Бриттан та Софія Соловій.

Презентація нової книги Р. Конквеста

Д-р Р. Конквест підписує свою нову книжку

Д-р Р. Конквест – старший науковий дослідник Інституту Гувера при університеті Стенфорд, автор численних праць, переважно політичних, широко відомий серед української спільноти завдяки своїй монографії „Жнива розпачу" про Великий голод в Україні, видав вже 18 історично-політичних праць, 7 збірок поезій, дві повісті і один переклад повісті.

Щойно появилася його нова книжка „Роздуми про руйнницьке сторіччя" „Reflections on a Ravaged Century", і з цього приводу д-р Р. Конквест виступив в Українському Інституті Америки. Серед публіки можна було завважити багато чужинців.

Вечір відкрив від УІА інж. Я. Криштальський. Про праці достойного гостя в обороні демократії говорив від „Фрідомгавз" його представник Адріян Каратницький, аналізу творчости д-ра Р. Конквеста зробив ред. Джозеф Джоффе.

В кінці про свою нову працю говорив сам автор. Усі доповідачі, включно із автором, підкреслювали важке завдання автора подавати правду, коли саме більшість держав схвалювали чи сприймали тоталітаризм СССР. Після доповідей автор підписував свій новий твір усім зацікавленим. Купити книжку можна в кожній великій американській книгарні. Її ціна 26.95 дол.

Ольга Кузьмович

* * *

Об'єктивну рецензію на цей твір написав Франк Вільсон, журналіст і критик. У філядельфійському щоденнику 5 грудня 1999 року, який виходить майже мільйоновим тиражем, зазначається, що західня інтелігенція ще довго вірила совєтській системі, навіть після того, як дійсність показала її бездарність.

Книжка Роберта Конквеста є ясною, стислою і короткою. В ній зазначується, що марксистське передбачення про капіталізм, як систему, яка мусить загинути на основі революційній, є помилковою. Він наводить слова великого російського ліберала Олександра Герцена, котрий ще в XIX столітті застерігав перед комунізмом.

Роберт Конквест дає багато порад, як в майбутньому боротись з фальшивими ідеологіями, які розкладають нормальні суспільні устрої.

Варто цю книгу перекласти на українську мову для українських політологів. Її радимо прочитати й тим українцям, яких обдурили провідники комунізму.

Ярослав Качай
Світлила **О. Кузьмович**

Вшановано пам'ять Миколи Чорного-Досінчука

В Бразилії...

9 грудня минулого року в катедрі св. Івана Хрестителя у Курітибі владика Єфрем В. Кривий і генеральний вікарій епархії в Курітибі Едсон Бойко, відправили Службу Божу й Панахиду за душу Миколи Чорного-Досінчука. 15 грудня бандуристи в місті Прудентополі також відслужили Службу Божу й Панахиду в пам'ять Миколи Чорного-Досінчука. Бандуристи співали коляди в супроводі бандур. В самій Куритібі мистець передав Українському релігійному центру „Полтава" 12 великих і 49 менших бандур, на яких грають бандуристи під керівництвом Осипа Сітки і Єлисавети Кривий.

Д-р Михайло Рубінець,
Курітіба, Бразилія

В Україні...

Осиротіло українське кобзарство, коли відійшов у вічність чи не найчільніший його прихильник і пропагандист Микола Чорний-Досінчук. І не просто відійшов, а впав козаком на полі бою за утвердження української національної державної ідеї у вільному світі. А поле бою його було велетенське – від Північної Америки до найглухішого, найвіддаленішого закутка України. Він твердо був переконаний і переконував у цьому всіх, що герб України не лише тризуб, а й кобза-бандура. І йшов-летів-їхав, незважаючи на вік, хвороби, втому, хронічне безгрошів'я, туди, де дзвеніли весняними струмочками бандурні струни, щоб допомогти їм дзвеніти ще голосніше, ще чарівніше. Востаннє Миколу Чорного-Досінчука пошанувала Україна в Києві, в Національному музеї Тараса Шевченка. На жаль, скромне було це пошанування. Не прийшли привітати ювіляра з 80-літтям керівники держави, не відзначили його видатні заслуги перед українським народом премією чи званням. Та ювіляр не переймався цим. Його мудрі очі світилися, як завжди, любов'ю до кобзарського мистецтва. Микола Чорний-Досінчук при особистих відвідинах і через журнал „Бандура" з'єднав бандуристів на всіх континентах в одну велику кобзарську родину. Земля Тобі пухом, кобзарський батьку, апостоле бандури!

Микола Литвин,
кобзар, письменник, журналіст, лавреат літературно-мистецької премії ім. Івана Нечуя-Левицького та літературної премії ім. Олени Пчілки

ПОСТАТІ

Видатний дослідник діяспори

У жовтні 1999 року д-рові Михайлові Г. Марунчакові, дійсному члену Української Вільної Академії Наук (УВАН) у Канаді та її колишньому президентові, дійсному членові Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ), основоположникові й довголітньому голові Інституту-заповідника Маркіяна Шашкевича в Вінніпезі та професорові Українського католицького університету (УКУ) ім. св. Климентія в Римі, сповнилося 85 років. Цю річницю відзначили дві інституції, з якими ювілят пов'язав свою найбільшу науково-дослідну та адміністративну діяльність – Інститут-заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі та УВАН. Управа інституту привітала д-ра Марунчака, як основоположника, довголітнього наукового секретаря, голову та редактора „Шашкевичіяни", а Президія УВАН вручила йому Почесну грамоту.

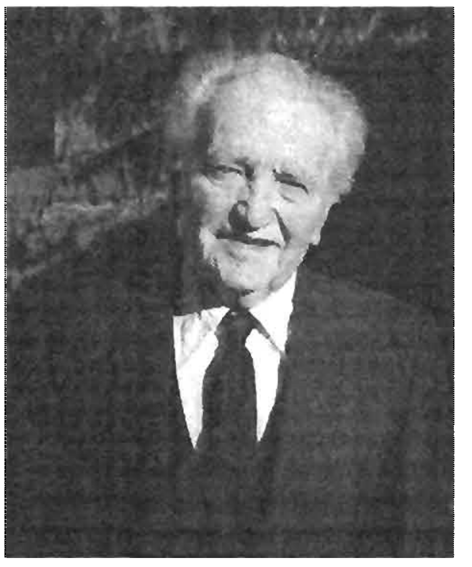
Д-р М. Марунчак народився 4 жовтня 1914 році в селі Далешева Городенського повіту на Івано-Франківщині. У Львівському університеті студіював право та суспільні науки, які закінчив у Празі ступенем доктора в 1941 році.

Арешт німецьким ґестапо 17 жовтня 1942 року перервав студії, і д-р Марунчак був засланий до німецьких концентраційних таборів, звідки був звільнений американськими військами 6 травня 1945 року. Поселився в Мюнхені, де працював у Лізі українських політичних в'язнів, спершу як організаційний референт, а згодом очолив цю організацію. У той час вона нараховувала понад 2000 членів і морально та матеріяльно допомагала політичним в'язням усіх окупаційних режимів на території України.

При кінці 1948 року д-р Марунчак прибув до Канади й поселився в Вінніпезі. У 1956 році закінчує в Манітобському університеті студії суспільної опіки і в цій професії працював аж до свого відходу на пенсію.

Громадські зацікавлення д-ра Марунчака поширюються на досліджения й документування історії українських поселень у різних частинах Канади, як також на досліди соціяльної та політичної історії української діяспори на різних континентах. Ці праці й монографії появляються під фірмою Історичної секції УВАН у Канаді. Вони стали монументальними в канадській історіографії, до них належать п'ять томів „Студій до історії українців Канади" (1964–1980), два томи „Історії українців Канади" (1968, 1974), два видання англомовної історії канадських українців „The Ukrainian Canadians: A. History (1970, 1982)" та україномовний „Біографічний довідник до історії українців Канади" (1981), п'ять інших монографій з історії українських поселень у Канаді та інші твори.

Крім дослідної праці, д-р Марунчак бере активну участь у різних інституціях і організаціях. Протягом багатьох років д-р Марунчак був членом Конгресу Українців Канади, Світового Конгресу Вільних Українців, 10 років очолював канадську Крайову Раду українських організацій за Патріярхат Української Католицької Церкви, був куратором Військово-історичного музею й архіву УВАН у Канаді, головою Наукової Ради Канади, головою Світової Ліги Українських політичних в'язнів; до 1979 року – науковим секретарем Інституту Маркіяна Шашкевича, а від 1979 р. до серпня 1999 – його головою. В 1983-89 роках д-р Марунчак був президентом УВАН у Канаді.

Д-р Михайло Марунчак

Д-р Марунчак відзначений численними нагородами, медалями й почесними членствами. Між ними Шевченківська медаля, державна медаля до 100-річчя Канади, грамота особливого призначення від Українського Патріярхального Світового Об'єднання.

З нагоди 85-ліття д-ра Михайла Марунчака хочу від усіх його співробітників і від тих, хто цінує в ньому людину великої праці і великих заслуг, побажати йому ще багато років снаги служити своїй громаді й боронити її честь.

На многії літа, докторе!

Ярослав Розумний,
Вінніпеґ

Сучасні міґраційні процеси в Україні

В неділю, 15 грудня 1999 року, в музичній залі українського католицького собору Пресвятої Родини у Вашінгтоні члени місцевих осередків НТШ і УВАН мали нагоду прослухати доповідь про сучасні міґраційні процеси в Україні.

Голова місцевого осередку НТШ д-р Василь Наконечний познайомив присутніх з доповідачем д-ром Олегом Шаблевим, професором Національного університету імені Івана Франка у Львові.

– Міґрація, – сказав д-р Олег Шаблів, – невіддільний супутник у житті людському. Сьогодні вона значно більша, ніж в минулому столітті чи на початку нинішнього. Більша за причинністю і кількістю. Сьогодні Україна вже не має 50 мільйонів населення. Близько 300 тисяч українців виїхало тільки останніми роками. З того в Росію – 52 відсотки, в США – 15.2 відсотка, в Канаду – 2.7 відсотка. Але й до України прибувають люди.

Особливо боляче було слухати про те, що Україну залишили мільйон дівчат. Політикам слід усвідомити, що втеча з рідної землі такої маси дівчат призведе до того, що впродовж наступних п'яти років Україна може впасти й до 40 мільйонів населення.

Був час, коли в Україні почало різко зменшуватися населення в селах, а зростати в містах. А тепер навпаки – люди повертаються до сільських місцевостей. Це – внутрішня міґрація. Існує також сезонна, заробіткова міґрація. Фахівці, наприклад, їдуть будувати будинки в Польщу та інші країни Центральної Европи. Міґраційні процеси повинні ретельно вивчатися в Україні.

Микола Вірний,
Роквіл, Меріленд

Листи Юрія Клена виявлено у Варшаві

Низку невідомих листів українського поета, перекладача й літературознавця Юрія Клена (справжнє його ім'я Освальд Бурґгардт) вдалося розшукати львівським історикам в Національній бібліотеці у Варшаві. Вони були написані в 1933-1939 роках у Мюнхені, Мюнстері й польській столиці, де поет – німець за походженням – перебував після еміґрації з України. Адресовані ці майже п'ятдесят послань були Дмитрові Донцову, який в той час редаґував у Львові літературний журнал "Вісник". Поезія Клена стала духовним містком між творчими процесами 20-30-их років в Україні та західньоукраїнських землях. З листів постає образ напрочуд інтеліґентної, високоосвіченої людини, й тим гіркішою є думка, що система безжально винищила ціле покоління носіїв високої культури, перервала зв'язок часів і позбавила нащадків благодатного підґрунтя. Знахідка – цінне джерело для дослідження праці поета над літературними творами, зокрема, поемою "Прокляті роки", циклом "Мандрівка сонця", а також тонкощами перекладацької діяльности.

(ДІНАУ)

Посилки від Я. Мігайчука

Коли 19 листопада я відвідав хутір д-ра Ярослава Мігайчука в околиці Ґінклі, недалеко Парми, то побачив завантажені контейнери і сотні пачок, які мають бути відправлені в Україну. Пачки з медичним приладдям та медикаментами, вбранням, взуттям запакували д-р Мігайчук з дружиною Надею. Д-р Мігайчук – уродженець Буковини. „Я сплачую борг Україні", – говорить він.

В США д-р Мігайчук закінчив дентистичні студії в Пітсбурґу і вже багато літ працює в Пармі. Він є знаним добродієм та співорганізатором Гарвардського проєкту.

Відбулась вже десята його поїздка та передання лікарських приладів і медикаментів для сиротинців і шпиталів в різні місцевості України. Він спромігся зацікавити шпиталі і медичні кола допомогою Україні. Багато різних медичних предметів та ліків передали д-р Шерон Дюк, о. Стефан Посаківський.

Завантажені пачками контейнери перевозяться з фарми залізницею до американських портів в Норфолку або до Нью-Джерзі, звідки кораблями через Атлантику до Одеси. Перевезення оплачують добродійні організації США або д-р Мігайчук з власної кишені. З Одеси посилки з допомогою Суспільної опіки в Україні надсилаються до відповідних шпиталів і сиротинців Києва, Дніпропетровського, Кіровограду, Сум, Гадяча, Івано-Франківського, Рівного та інших міст.

Д-р Володимир Боднар

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

2–30 січня – виступи співачки Софії Соловій і групи „Колаж" в Нюарку, Філядельфії, Балтіморі, Дітройті, Луїсвілі, Гартфорді, Нью-Йорку, Чикаго та інших містах (див. рекляму в газеті).

◆

22 січня – перша доповідь Осипа Зінкевича (видавництво „Смолоскип", Київ) „Україна на порозі третього тисячоліття" в Норт Порті, Фл. – заля Українського релігійного осередку св. Андрія, початок о 7 год. Наступні доповіді – див. оголошення в тижневику.

◆

5 лютого – ювілейний баль з нагоди 50-річчя Пластової станиці в Нюарку. Hanover Marriott, 1401 Route 10 East, Whippany, NJ. Початок о 6 годині. Тел. **(973) 514-1846**

◆

5 лютого – Товариство українських інженерів Америки, Українське лікарське товариство Північної Америки (відділ Ілліной), Об'єднання Українських ветеринарних лікарів Америки і Канади (відділ Чикаґо) проводять бенкет і баль дебютанток в Hilton Hotel, 17 East Monroe Street, Chicago, Illinois. Початок о 6.30 вечора. Тел. **(847) 985-3596.**

◆

6 лютого – Пластова станиця Нюарк запрошує на святкування 50-ліття станиці в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку (Sandford Ave., Newark). Початок о 1-ій год по пол. Тел. **(973) 492-2848.**

◆

12 – 27 лютого – в Українському інституті Америки (2 East 79th Street, New York) відбудеться виставка „Дві сестри": живопис Аркадії Оленської-Петришин, живопис і скульптура Христі Оленської. Відкриття 11 лютого о 6-ій вечора.

◆

12 лютого – баль відділу Товариства українських інженерів Америки у Філядельфії. Початок о 6 год. 714 Charette Rd., Philadelphia. Тел. **(215) 671-9418.**

◆

19 лютого – УККА, відділ Пасейк – Берґен запрошує на забаву в Українській централі при 240 Hope Ave. в Пасейку; Початок о 8-ій вечора. Тел. **(973) 546-4659.**

◆

13-17 серпня – VIII Конґрес СФУЛТу відбудеться у Львові. До участи зголошуватися: **WFUMA, P.O.Box 36305, Crosse Pointe, MI.** Тел. **(313) 884-6344.** Факс **(313) 884-9474.**

◆

Збірка одягу і взуття для України – в Головній канцелярії УНСоюзу – 2200 Route 10, Parsippany, NJ. Тел. **(973) 292-9800, дод. 3055.**

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями (тел. **973-292-9800, дод. 3040**).

УКРАЇНА І СВІТ

Курси українознавства – засіб національно-патріотичного виховання

Вручення диплому вчителя історії одній з випускниць курсів у 1999 році

Фальшиві гасла „загальнолюдських цінностей" заполонили всі сфери суспільного життя в Україні (до речі, „загальнолюдських цінностей" не існує взагалі, а існують універсальні закономірності розвитку людства, згідно з якими загальновизнані культурні надбання того чи іншого народу набувають статусу европейських чи світових цінностей, займаючи серед них своє особливе місце), насправді ж українській людині чужі цінності, якими переповнені шкільні підручники, посібники, наукові праці, методичні поради тощо.

Виховання надмірної любови до чужих „цінностей" за рахунок ігнорування своїх, породжує комплекс меншовартости в української молоді. У такий нехитрий спосіб його „творці" сподіваються вихолостити український дух і зміст з національної освіти, відірвати нові українські покоління від національного родоводу. Дієвим засобом національно-патріотичного виховання педагогічних працівників є курси підвищення кваліфікації національних кадрів з українознавства, які за сприяння й на кошти Координаційного комітету допомоги Україні у США (голова В. Воловодюк) проводить Центр „Українознавство" Товариства „Знання" України (керівник А. Мартинюк) разом із зацікавленими міністерствами і установами.

На чергових курсах з українознавства, зокрема, підвищено кваліфікацію вчителів-істориків 10-11-их клясів загальноосвітніх середніх шкіл Харкова віком до сорока років, що володіють державною мовою (Харків, вул. Ярославська, 17, 4-15 жовтня 1999 р.). Курси присвячені вивченню теми „Актуальні проблеми історії України та українства". Кількість слухачів – 70. Навчання – 11 днів. Кількість академічних годин – 80.

Слухачі курсів українознавства в 1999 році

Українознавчі студії вкрай необхідні молодим педагогам, умови праці яких досить скрутні. Адже, по-перше, школи незабезпечені підручниками з історії України для учнів 6-ої, 7-ої та 8-ої кляс. Підручники з цього предмету для 5-ої та 9-ої кляс не збігаються з програмами навчання. Не витримують ніякої критики підручники з історії України для 10-ої і 11-ої кляс, які перевантажені другорядною інформацією й складені без врахування сучасних досягнень української історичної науки. По-друге, дуже мало в школах наукової та публіцистичної літератури з історії та культури західньої частини України, зокрема Галичини. Тому дуже важко викладати ці теми. По-третє, зовсім відсутня література з методики викладання історії України. Наочна база шкіл дуже бідна: відсутні географічні та історичні карти, схеми, підручники. Особливо це стосується періоду XX ст.

Як би там не було, вчительська громада не впадає у зневіру й долає ці проблеми самотужки. Молоді педагоги прагнуть пізнати справжню історію свого народу, рідну культуру. Тому курси з українознавства багато з них сприйняли майже як чудо, дарунок долі і жадану можливість поглибити свої знання, так необхідні у викладацькій роботі.

За погодженням з Управлінням освіти Харківської облдержадміністрації підбір вчителів-істориків на курси з українознавства з відривом від основної праці забезпечив Харківський обласний інститут удосконалення вчителів.

Допомогу в організації занять курсів на місці надала Харківська обласна організація товариства „Знання" (заступник голови правління М. Кузьменко). Провідні українські вчені-викладачі Л. Залізняк, В.Сергійчук, В. Верстюк, С. Кульчицький, В. Коваль, С. Грабовський, В. Яременко, Д. Горбачов та Г. Скрипник всебічно розкрили основні історичні періоди української державности та їхню ролю у забезпеченні державного самоутвердження України в новітні часи.

Окремі лекції присвячені українській культурі, літературі, мистецтву, музиці. Кожному слухачеві курсів вручена бібліотечка українознавця (із 10 книг з історико-українознавчої тематики) безкоштовно й організовано для них безкоштовні обіди. За підсумками навчання проведено семінар-практикум з питань впровадження програмного матеріялу курсів у навчально-виховну роботу в школі.

Як оцінити кінцеву результативність курсів з українознавства? Переконливу відповідь на це питання, дають відгуки випускників курсів.

Л. Бондаренко: *„Курси докорінно змінили мої погляди на походження українського народу"*; І. Доценко: *„Курси допомогли пізнати концепцію українського державотворення в історичному вимірі, яку слід використовувати при викладанні матеріялу на лекціях історії"*; І. Суходубова: *„Курси змінили мій світогляд, усунули „білі плями" в українській історії"*; О. Власенко: *„Мені величезну допомогу надала бібліотечка українознавця"*.

Випускники курсів висловили щиру подяку Координаційному комітетові допомоги Україні у США.

Анатолій Мартинюк,
керівник Центру „Українознавство"
Товариства „Знання" України

Відбудуймо Успенську церкву на Крилоській горі в Галичі

Недавно, звільнившись трохи від своїх постійних обов'язків в Чині св. Василія Великого, Сестра Марія Вернарда звітувала з її місійної праці минулого літа в Україні.

Її заокеанське духовне відрядження зосереджувалось на релігійних заняттях з українською дітворою по наших крайових школах і сиротинцях, як і відвідинах родин наших земляків на Львівщині.

До найзнаменніших подій її кількамісячного перебування на заході України належать краєзнавчі оглядини колишнього історичного центру Галицької Митрополії на Крилоській горі, неподалік давньої столиці Галицько-Волинського князівства й держави. А Крилос – це ж серце княжого Галича. Там же й наша велична історична спадщина – фундаменти Успенського собору з XII ст. із саркофагом князя Ярослава Осмомисла, що його тлінні останки відкрив археолог Ярослав Пастернак в 1936 році, сліди первісних митрополичих палат, давніших церковних храмів, Золотого Току, що більше – Княжа криниця, Хресна дорога, каплиця св. Василія з XVII ст. та збережена, дарма що в занедбаному стані, Успенська церква, побудована ще в 1584 році, з її чудотворною іконою Пречистої Діви Марії з Царгороду.

Починаючи з XVIII ст., Успенська церква зазнавала ворожих нападів та руйнувань, передусім від турецького до московського панування, що й позначилось на її зміненому вигляді. На жаль, тепер існує загроза самому існуванню церкви. Якщо не відремонтувати її в найближчому часі, наша історична святиня на Крилосі може провалитися і зникнути з лиця землі. До тієї трагічної втрати за нашого життя не сміємо допустити. За всіляку ціну слід відродити колишнє світило духовних традицій народу. Із важким серцем після відвідин нашої славної реліквії Сестра Марія Вернарда звертається сьогодні до всіх українців у діяспорі:

„Відбудуймо Успенську церкву на Криловській горі в Галичі! Збережімо світлу архітектурну пам'ятку для майбутніх поколінь нашого народу! Ще є нагода врятувати від знищення свідка молитовних захоплень наших прадідів".

Пожертви на цю благородну ціль просимо складати за адресою: **St. John's – Krylos Church, c/o S. Brenycz, 109 Hillside Terr., Irvington, N. J. 07111, USA.**

Роман Кухар

УКРАЇНЦІ В СВІТІ

Громада в Боснії бореться за існування

Шановна редакціє „Свободи", прошу прийняти щирі вітання від українського поселення Боснії та Герцеґовини з Балкан. Дякую за вашого листа, в якому пропонуєте мені стати постійним кореспондентом газети „Свобода", щоб ознайомлювати читачів з нашими країнами та життям українців у них.

Прот. о. Петро Овад

Церква у Прняворі

Поселення українців у Боснії не багате: як вийшло бідне з України тому понад сто років, то поселилось у ще бідніших теренах Боснії. Саме поселення є селянське, хліборобське, і не зуміло виставити себе у світі. Обставини на Балканах були і є неприхильні до українців.

На жаль, ті, хто мав щастя виїхати з цих сторін до Америки, Австралії чи Канади, не дуже ознайомлювали світ про нас і наше життя та допомагали нам політично і матеріяльно.

Думаю, що нам сьогодні за всі сто літ найтяжче. По-перше, залишилось нас по останній війні трохи більше чотирьох тисяч осіб в 1,270 родинах, розкиданих по цілій Боснії. Здебільшого ми змогли врятувати життя нашим людям в цій останній війні, але годі нам далі буде гуртуватись і залишити своїм дітям свою мову, молитву, Церкву, а про школу годі і говорити.

Задля того я постановив залишитись тут, між нашими людьми, поки зможу працювати на їхнє добро, хоч і мав я нагоду виїхати в кращі сторони. Щоб підбадьорити громаду, ми вирішили знову поставити первісний храм-церкву в Прняворі, який був бастіоном українців на Балканах і в Боснії.

Тут побудований і Український центр для навчання дітей в час літніх вакацій та на різні сходини. Церква, яку вороги знищили у 1992 році, тепер уже під дахом і на день празника, 19 серпня 1999 року відбулось висвячення на священика о. Віктора Павича, члена цієї парафії. Людей зійшлося з цілої Боснії і плакали з радости – самі не знали, за що більше: чи тому, що знову свою церкву мають, чи тому, що дістали нового душпастиря – і то з домашніх батьків. Мені тепло дякували, але я сказав їм і далі говоритиму, нехай моляться і Богу, і дякують тим добродіям, які на моє прохання склали свою лепту на цю будову і на покращання життя.

Наше поселення – високорелігійне і свідоме, що тільки добрий, жертвенний священик може їм допомогти в скрутні часи. Поселення дало багато релігійних, монаших та і світських діячів, які і сьогодні працюють по різних сторонах. Поселення любить нашу Батьківщину, і в різний спосіб допомагали ми в здобутті суверенности і незалежности України. Моє бажання тепер: позбутись боргів на цьогорічну відбудову церкви, її закінчення та освячення в 2000-річчя Христової Церкви, в століття цієї парафії та стодесятиліття нашого переселення.

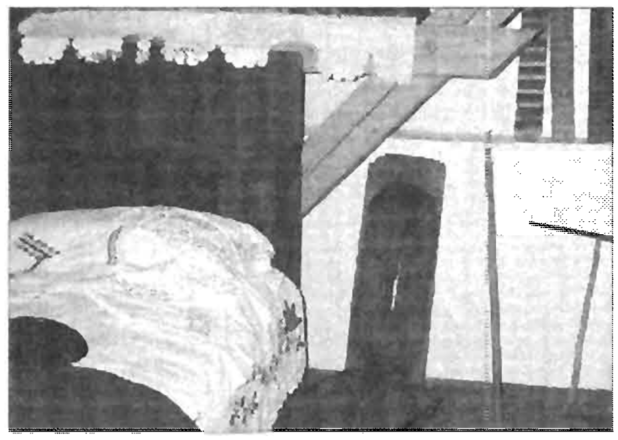
До нашого подячного листа увійшли добродії, які нам помагали, а зокрема: А. Кедринський, Віра Сендзик, бл. пам'яти А. та Ірена Дзедзик, пані Оніскевич, жіночі організації та багато інших. Просимо вас, земляки-українці в усьому світі, скласти пожертви на наші потреби і помогти нам позбутись боргів, яких маємо (понад сорок тисяч долярів) сплатити будівничій фірмі.

За словами нашого Господа Ісуса Христа: знайдете все, що ви вчинили одному з найменших – зверне вам Господь сторицею! Теплими словами від імени всього нашого поселення Боснії хочу висловити подяку усім добродіям за межами України, жертвенним особам з Америки, Канади та Австралії, які безперестанно допомагають нашій громаді.

Будьте певні, що наші щирі і глибоко релігійні мами і діти моляться безперестанно за вас, бо ж свідомі, що без вашої підтримки нам тяжко було б лишитись свідомими українцями.

Український центр в Прняворі

В українському музеї

Осмілюємось ще просити допомогти нам позбутись боргів, які ми мусіли зробити, бо ж церкву потрібно було закінчити. Хоч пошта вже доходить і до нас, все ж пожертви найкраще пересилати через нашого доброго посередника в Німеччині:

Anton Gocur, Zornedinger str. 18, D-81671 Munchen, tel.: 49 89 49 45 88. Deutsche Bank Munchen K-NO 1786862 BL2, 700 700 10 (Hilfe fur Kirche in Prnjavor, tel. 381-78-860-077, o. Petro Ovad

Нехай же Господь обдарує вас всіми дарами. З подякою!

Протоєрей о. **Петро Овад,**
парох Прнявору
Milosa Kondica 19, BiH 78430, Prniavor, R.S.
Bosnia, Evrope

Свячення на священика

Першопричасники того року.

Пам'ятник на честь скасування колгоспів

Почати 2000 рік спорудженням пам'ятного знака на честь скасування колгоспів має намір Михайло Бузичка – приватний господар з села Піски Бродівського району на Львівщині. Реколективізацію, підкріплену недавнім Указом Президента, він вважає не менш важливою подією, ніж свого часу скасування кріпосного права. Хрести, якими прадіди тоді увічнювали своє визволення, ще й досі стоять у багатьох прикарпатських селах. Сам Михайло Бузичка довів, що навіть в умовах недосконалого законодавства можна господарювати ефективно. Отримавши сім'єю 13 гектарів поля, разом зі сином почав з малого. Засадили лан картоплею голляндського сорту, накопали понад 500 центнерів бульб з гектара і отримали перші прибутки. За три роки самостійного господарювання придбали трактор́ець, грунтообробне знаряддя, картоплекопалку, а оскільки доповнили сівозміну зерновими, то купили косарку та молотарку. Навесні плянують придбати власний комбайн. – Держава зробила добрий крок назустріч селянам, – говорить Михайло Бузичка. – Треба було цю справу розпочинати раніше, бо керівництво багатьох КСП довело господарства до крайньої межі. – матеріально-технічну базу приведено в непридатний стан. Тому потрібно паралельно зі значними пільгами, які дає новий документ, передбачити і відповідальність нових власників. Викликає невдоволення практика юридичного оформлення замельної власности. Насамперед, оцінка угідь, в основу якої покладено їхню родючість. Наші неродючі ґрунти, які через приписки врожайности, як це завжди ро-билося в колгоспах, віднесено до найдорожчих. Виходить, що ми розплачуємося за колгоспні викрутаси. Молодші Степанко та Марійка Бузички вже можуть замінити батька та діда за кермом трактора. Думається, що вже їхні діточки почнуть з "вищої математики".

(ДІНАУ)

Вільна торгівля зазнає невдачі

В 1995 році створено Світове торговельне об'єднання (СТО), яке сьогодні начисляє 135 членів. Попередником СТО був ҐАТТ, який засновано 23 країнами в 1948 році. В протилежності до ҐАТТ, СТО засновано як постійну організацію, яка має уповноваження вирішувати торговельні непорозуміння.

У Сієтлі, штат Вашинґтон від вівтірка, 30 листопада до суботи 4 грудня 1999 року проходила конференція Світового торговельного об'єднання, з участю Президента США Билла Клінтона. Під час конференції робітничі профспілки, організації, Приятелі землі, Сієрра-клюб і Зелені та інші спеціяльно створені угрупування демонстрували проти домінування корпорацій в СТО. Перед СТО стоять великі завдання – дальше зниження тарифів на товари в обміні, оскільки навіть найбільш прогресивні країни ще зберігають досить високі тарифи. Іншим завданням СТО є підняти рівень послуг у торгівлі, а також охорону довкілля і прав робітників.

Позитивний вплив торгівлі на економіку не можна заперечити. Статистика вказує, що завдяки навіть неповній лібералізації торгівлі, спричиненій домовленнями, експорти тепер становлять 26.4 відс. всесвітнього виробництва в порівнянні з вісьмома відсотками в 1950 році. Глобальний валовий національний продукт збільшився в шість разів від 1950 року.

За 50 років ріст в торгівлі та сприятливі інвестиційні умови дозволили мільйонам людей світу „видряпатися" до рівня майже середньої верстви.

Індекс економічної свободи на 2000 рік, опублікований „Heritage Foundation" і „Wall Street Journal", якого наміром є скласти таблицю відношення між свободою і добробутом у світі, вказує, що економічна свобода зростає. Важливі світові економічні зрушення мають специфічні впливи, але загальні підсумки авторів не міняються: „Чим більше відкрита економіка країни, тим краще живе її населення". Дійсний напрям світової економіки не визначається її державними мужами, але мільйонами осіб, які роблять закупи, продажі та інвестиції кожного дня.

З оцінених 161 держави 57 поширило свою економічну свободу протягом минулого року, а 34 країни її скоротили. Незважаючи на досягнені минулого року поліпшення, цей індекс свідчить, що більшість (88) держав світу не має економічної свободи. Між 161 країною Україна займає 119 місце, а Російська Федерація – 125, під рубрикою держав, які здебільшого не мають економічної свободи.

Глобалізація викликала пересторогу у багатьох передових країнах, що вільна торгівля загрожує їхньому ринкові праці і добробутові. СТО має багато ворогів і її критикують за те, що вона служить потребам й інтересам багатіїв і корпорацій, але не реаґує на потреби довкілля, робітників, убогих, жінок і дітей.

Кожну проблему, яку СТО переглядала, що стосувалася довкілля чи здоров'я, була визнана нелеґальною, тобто ставала перешкодою для торгівлі. І тому, протести в Сієтл, перед і під час засідання представників 135-ох країн, членів СТО, були спрямовані на те, щоб СТО змінило свою політику. Інші протестували, щоб перешкодити нарадам і остаточно вплинути на ліквідацію СТО.

Торговельне об'єднання було ефективне у лібералізації торгівлі, але воно є переобтяжене справами, які непричетні до торгівлі. Є нарікання, що ці форуми зневажають соціяльні мірила в користь торгівлі, діють таємничо і без демократичного нагляду.

В минулому тільки робітнича профспілка протиставилася вільній торгівлі. Тепер вона створила коаліцію з іншими групами. Конгрес США матиме труднощі іґнорувати цю нову коаліцію, яка репрезентує американське суспільство.

Проблема, що об'єднала різні групи американської спільноти є актуальна – це домінування корпорацій. На думку експертів, вплив і сила цього антиторговельного руху збільшиться з часом. Президент Б. Клінтон і його наслідники матимуть труднощі підписувати будь-які всесвітні торговельні угоди і їх затвердження Конґресом не передбачається.

Олександер Серафин,
Трой, Мі

Вечір в УІА – заслуга жінок-музикантів

Концертом у серії „Річниці", що відбувся 11 грудня в Українському Інституті Америки, відзначено 150 років з дня смерти Шопена, 40 років з дня смерти Богуслава Мартіну та 100-річчя з дня народження Франціса Пуланка. Знаменним в концерті було те, що всі виконавці були жінки: Джаніс Вебер – фортепіяно, Кюнґ Сун Лі – скрипка, Алексіс Пія Ґерлях – чельо, Шерил Гензе – флейта та Андреа Аксельрод – сопрано.

Вечір почали чарівним Тріо Шопена для скрипки, чельо й фортепіяна, а закінчили Тріо для флейти, чельо й фортепіяна Богуслава Мартіну. В тих композиторів багато подібности. Обидва прожили довгі роки в Парижі й померли на еміґрації, а в музиці були націоналістами.

Шопен перший почав уживати народні мелодії в своїй творчості, а Мартіну в своїй спадщині повсякчасно асимілює чеську народну ритміку і мелодику. Виконання тих творів відзначалося достеменним дотриманням стилевих рис.

Центральними були твори Франціса Пуланка „Казка про Бабара" та пісня з космічної опери „Груди Терезія".

В „Казці" фабулу ілюструє фортепіяно. І хоч піяністка Дженіс Вебер створила цілу веселку кольорів у картинах з історії життя слона Бабара, однак оповідачка Андреа Аксельрод своїм читанням привернула всю увагу публіки. Ще більший успіх сопрано А. Аксельрод здобула виконанням пісні феміністки Тереси з космічної опери „Груди Терезія", що написана після Другої світової війни. Тут говориться про рівноправність жінки і її намір перейняти чоловічі функції, з військовими включно. Голос Аксельрод звучав шляхетно в цілому діяпазоні, а кольоратурні тони блищали самоцвітами.

Публіка, більшість якої складали американські жінки, була зацікавлена культурою Франції, (можливо, пам'ятають композитора з його докладів та концертів в Америці) і з піднесенням оплескувала виконавців.

Богдан Марків

ДВІ КОЛОНКИ З ПРОДОВЖЕННЯМ

Ліна Костенко

ГУМАНІТАРНА АУРА НАЦІЇ
або *Дефект головного дзеркала*

(Початок в ч. 2)

Епітетом національний розкидаються так бездумно, що іноді він втрачає контури сенсу. Проблема тут навіть не в ідентифікації нації, а в кризі самоідентифікації національно дезорієнтованої частини суспільства. Не буду вдаватися в теорію питання, це окрема тема, скажу лише самоочевидну річ: якби українці не були нацією, то вони давно були б уже не українці. Одначе був же якийсь божественний вітер, що кидав покоління за поколінням на боротьбу саме за цей народ, за цей шматок землі, який Бог на планеті подарував саме українцям.

І ще одне, вже не з області термінології. Коли ми чуємо: Іспанія, іспанці, – які це у нас викликає асоціації? Ну, звичайно ж, Лопе де Веґа, Кальдерон, Сервантес, Ґойя, музей Прадо, Федеріко Ґарсіа Лорка.

Але ж дозвольте, а вогнища інквізиції, а Торквемада, а конкістадори, а вигнання євреїв з Іспанії, а диктатура генерала Франко? Це ж та Іспанія. Але чому образ нації визначається не цим? Чому домінує література, культура, мистецтво? Ми знаємо поезію Хіменеса. Ми знаємо полотна Ель Ґреко. Ми знаємо музику Сарасате. Ось що створює ауру нації. І то аж таку, що француз Бізе пише оперу про іспанську циганку за новелою француза Меріме. Американець Гемінґвей пише „Фієсту".

Або німці. Нація філософів і композиторів, хіба не так? Хто дав світові Бетговена, Гете, Шіллера, Геґеля, Канта, Ніцше? І хоч Бухенвальд недалеко від дуба Гете, і дуб той спиляний, і солдати вермахту відкривали на тому пні бляшанки, – все одно, не Ґітлер визначає образ нації з його Геббельсом, що хапався за пістолет при слові культура, і не Ельза Кох, а доктор Фауст і Лореляй над Рейном.

Та ж Росія з її вічними смутами, з напівбезумними царями й генсеками, з її темним, забитим народом, – „где народ, там и стон", „Россия, нищая Россия", „Царь, да Сибирь, да Ермак, да тюрьма", „вольному сердцу пошто твоя тьма?" Одначе ж не тьма визначає у світі її гуманітарну ауру. Світ добре знає, що це держава небезпечна, антигуманна, але вона має свій імідж, тому що у неї були прекрасні вчені й мислителі, письменники й композитори. Бо хоч декабристів запроторили у Сибір, хоч російські поети стрілялись і вішались, хоч Толстому оголосили анафему, А Сахарова висилали у Нижній Новгород, – саме вони створили ауру нації, а не її дикі й підступні правителі.

Ще Гельвецій помітив цю рятівну властивість людства. „Ім'я Конфуція, – писав він, – більш відоме й шановане у Європі, ніж ім'я будь-якого з китайських імператорів". Ще в античному світі знали цю силу мистецтва й науки. І найрозумніші з тодішніх державних мужів дбали не лише про свій політичний авторитет, а й про своє, так би мовити, культурно-політичне реноме. Вони знали, що саме література й мистецтво дарують безсмертя, бо тривають у часі. Гуманісти розробили ідею історичного безсмертя. Де вже ті давні греки, де римляни, а історичне безсмертя їм гарантоване на віки.

Над Скандинавським півостровом, як північне сяйво, стоїть заворожуюча аура музики Ґріґа, Сібеліуса, дивовижних казок Андерсена. На іншому континенті маленька Колумбія підсвічена магічною аурою Маркеса. Чи ж треба казати, що Англія – це Шекспір, Байрон, Шеллі? Що Франція – це Вольтер, Бальзак, Руссо, Аполлінер? Що Італія – це нація Данте і Петрарки, Рафаеля і Мікеланджело. Бо не квадратне ж підборіддя дуче визначає її обличчя, а її художники і поети.

А чому б у таких самих діоптріях не подивитися на Україну? Якщо десь у світі чують – Україна, українці, які це асоціяції викликає там? Хіба це не правомірне запитання? Ми вже держава. Тож чи не час замислитись, хто ми в очах світу і яку маємо ауру, а якщо не маємо, то чому?

Таким чином, скориґувавши термінологію і некомфортним питанням поставивши себе в гуманітарний контекст світу, ми можемо цим закінчити вступ, дотримуючи композиційних настанов одного з рекляторів Києво-Могилянської академії, Йоаникія Ґалятовського, мабуть, чи не першого теоретика естетики проповідей, який вважав, що кожне казання має складатися з трьох частин: екзордіуму, нарації та конклюзії. Отже, перейдемо від екзордіуму, тобто вступу, до нарації, тобто викладу самої проблеми.

І тут я маю нагадати підзаголовок цієї лекції. Повністю, з підзаголовком, її назва виглядає так: Гуманітарна аура нації, або дефект головного дзеркала.Річ у тім, що коли американці свого часу запускали з мису Канаверал дослідну станцію з якимсь особливо потужним телескопом, що мав прецизійно точну систему дзеркал, то, виявивши в останній момент дефект головного дзеркала, призупинили запуск, усунули дефект і лише тоді запустили цей телескоп на орбіту.

В переносному значенні таким телескопом, з такою системою дзеркал у кожній нації, в кожному суспільстві повинен бути весь комплекс гуманітарних наук, з літературою, освітою, мистецтвом, – і в складному спектрі цих дзеркал і віддзеркалень суспільство може мати об'єктивну картину самого себе і давати на світ невикривлену інформацію про себе, сфокусовану в головному дзеркалі. Ефект головного дзеркала, точність його оптики, грають вирішальну роль.

У нас же цей телескоп давно застарів, ніколи не модернізується, його обслуга часом не дуже й грамотна, а часом і недобросовісна й упереджена, так що нація відбивається не в системі розумно встановлених дзеркал, фокусується не в головному дзеркалі, а в шкельцях некоректно поставлених лінз і призм, що заломлюють її до невпізнання. Маємо не ефект, а дефект головного дзеркала, місцями воно розбите, уламки розкидані скрізь по світу. Та й взагалі цей телескоп встановлений нам не нами. Запрограмований на систему анахронічних уявлень, він умисно спотворює обличчя нації. Відтак і живемо в постійному відчутті негараздів, психологічного дискомфорту, викривленої істини. В той час, коли справжня дослідна станція з потужним нашим телескопом давно вже повинна пролітати над світом, вивчати світ об'єктивно, і об'єктивно ж віддзеркалювати світові нас.

(Мову оригіналу збережено)

Продовження в наступному числі

Треба допомагати Президентові

Найвизначнішою подією для України після доленосного референдуму 1991 року були недавні вибори Президента. Створилася напружена, загрозлива ситуація. Привид реваншу комуністичного режиму став реальністю. Довелося пережити дні, більш тривожні, ніж вісім років тому. Після виборів комуністи можуть радіти своїм досягненням: за їхнього кандидата проголосували 37.77 відсотка виборців. Більше половини виборців обрали його у Вінницькій, Полтавській, Чернігівській, Луганській і нашій Черкаській областях. Отакий маємо "червоний пояс" самогубців України. Видно, мало ще полтавців, севрюків, подолян та інших четвертували, морили голодом, мордували в Сибіру, гнали без зброї на німецькі кулі, коли вони хочуть усе повторити!

Проте канівський демократичний актив добряче попрацював проти комуністів. Я, зокрема, підготував текст летючки, яка нагадала про злочини комуністів в місті і районі. Її видали тиражем 17 тисяч примірників. Підготував також закличний плякат – тисяча примірників. Виступив по Українському радіо із розповіддю про злочини того режиму, про самоспалення Олекси Гірника на Тарасовій горі (після того мені телефонували російською мовою, що знищать усю родину). І в першій турі виборів комуніст зайняв у Каневі тільки четверте місце, а в другій взагалі не мав шансів. І це – на тлі нашої досить „червоної" области.

Не маю наміру ідеалізувати Леоніда Кучму, але сьогодні він діє ініціятивно, наполегливо, по-державницьки. Якщо злі сили не „спалять" Марчука і Ющенка на їхніх посадах, то маємо надію на державне зростання, поліпшення нашого добробуту. А він дуже тяжкий.

Нашій родині пенсій на прожиття не вистачає, виплачують їх нерегулярно. Невістка без роботи, старший син Тарас після участи у ліквідації аварії в Чорнобилі хворіє, лише за минулий рік втратив 17 кілограмів ваги. Коли б не допомога одного добродія з Канади ліками від гіпертонії, аритмії серця та інших хвороб, то не знаю, чи вижили б. Працюємо на городі, але до спеки минулого літа додалися ще невідомі раніше хвороби картоплі – суха гниль і озима совка на бульбах. Лише помідори вродили на славу. А щоб послати до вас цього листа, маю видати понад 5 гривень – десятина моєї пенсії, за яку можна було б купити 7-8 буханців хліба (часто і на один грошей немає).

Поборюючи усі ці трудноші, треба допомагати Президентові у здійсненні його справді реформаторських намірів. Може хоч онукам, як не собі, здобудемо кращу долю. Президент заініціював всенародний референдум, головним пунктом якого є розпуск Верховної Ради. Мене включено до комітету по проведенню референдуму. Парляментарі відразу принишкли, 11 фракцій підписалу угоду про єдність дій, тобто виявили схильність до конструктивної праці.

Нехай це буде першим кроком до створення парляментської більшости, яка співпрацювала б з Президентом і урядом. Не діждуться комуно-соціялісти, щоб нас знищити! Поки світить сонце!

Михайло Іщенко, лікар
Канів, вул. Героїв Дніпра, 35, кв. 268

Відкиньмо амбіції!

Коли взяти до уваги політичний хаос поміж 70 партіями України перед недавніми виборами, то ці вибори виявили свого роду ідеологічну поляризацію населення, основану не на дрібних інтересах окремих партій, а на загальних інтересах всього народу.

В загальному, вислід виборів можна інтерпретувати як вияв політичної інтеґрації спільноти, яка відкинула концепцію комунізму, що йде на цвинтар. Покищо процеси формування демократичного способу мислення в народі є на початковій стадії.

Большевицький режим залишив по собі мару інтернаціоналізму і забив всякі національні почуття, включно із почуттям української національної гордости – передумови успішної відбудови української державности. На превеликий жаль, Москва створила тип людини, яка не лише втратила національне обличчя, але й також і всі ознаки чесної людини. Імперія залишила рабів, манкуртів, неспроможних жити у цивілізованому суспільстві. Немає сумніву, що таке суспільство на руку Москві, яка може легко зрусифікувати населення, зруйнувати його культуру, а опісля знести з карти Европи українську націю, а українську державу перетворити на свою колонію.

На щастя, оці диявольські заміри Москви зустрічають опір нового покоління, у якому зароджується нова філософія життя, основана на засадах свободи, включаючи самобутність української нації. У молоді народжуються почуття національної гордости – великої сили, яка може побороти найбільші трудноші. У цих змаганнях молодого покоління за правду і волю українського народу свідомі українці старшого віку по обидва боки океану мусять їй допомогти. Час настав, щоб діяспора вийшла із оков партійної зарозумілости і об'єднаними силами приступила до негайного вирішення проблем сучасної України, включаючись у боротьбу всього суспільства за збереження української нації. Безглуздям було б надіятись на якусь еволюційну дерусифікацію України, мовляв, час все зробить.Навпаки, час працює проти інтересів українського народу, бо ані уряд, ані Верховна Рада не зацікавлені в незалежності нашої держави на національних засадах.

Відкиньмо самолюбство й особисті амбіції та спільно із молодшою, ще не зіпсованою партійництвом генерацією приступімо до врятування української нації від загибелі.

Ігор Лесик,
Довней, Каліфорнія

„Російський фактор" в українській зовнішній політиці

На таку тему написала Анка Фельдгузен свою магістерську працю у відділі Міжнародних зв'язків школи права й дипломатії імені Флетчера, де вона спеціялізувалася в ділянці европейської безпеки. Авторка є членом дипломатичного корпусу Німеччини, служила другим секретарем в посольстві Німеччини в Києві в 1994-1997 роках. Після краху Совєтського Союзу А. Фельдгузен працює першим секретарем у Відділі закордонної служби в Бонні.

Згідно із твердженням Анки Фельдгузен (Anka Feldhusen, „The 'Russian Factor' in Ukrainian Foreign Policy", „The Fletcher Forum of World Affairs; Fall 1999, Vol. 23:2), Україна опинилася в невигідній географічній ситуації: на сході – Росія та інші сусідні держави, з якою Україна має безліч суперечок, на заході – простір Центральної Европи з країнами-членами Західньоевропейського Союзу (і НАТО). Географічна простірність Росії, як і її демографічність, економічна спроможність і її мілітаризм, на думку авторки, визначали самобутність України як нації. Росія була домінуючим фактором в тому, як Україна сама себе бачила і як вона сприймала світ від 1654 року до сьогодні. То ж не дивно, що від 1991 року зовнішня політика України була під впливом Росії, каже Фельдгузен.

Президент Л. Кучма намагається протистояти намаганням Москви відродити Російську імперію, для чого активно перебудований запільний простір України підсилює її політичну позицію між Сходом і Заходом. Україна організує реґіональні альянси – ГУАМ, Середньо-Европейську Ініціятиву, співпрацю Балтійсько-Чорноморського простору, щоб здобути центральну стратегічну позицію в Східній Европі.

Авторка вважає, що позицію України в міжнародних відносинах визначили такі фактори, як базування російської Чорноморської фльоти в Криму, питання практичного застосування договору про дружбу, співпрацю і партнерство, відносини з НАТО. Економічні трудноші заохочують її до ініціятивної політики. До речі, ініціятивність України на зовнішньому відтинку її діяльности зразом віддзеркалює занепад російської позиції в її зовнішній політиці.

Україна перевищує свого сусіда

Російсько-чеченська війна, сучасний стан відносин між цими двома країнами якнайкраще показують фундаментальну безрадність російської зовнішньої політики, що, в свою чергу, сприяє піднесенню рівня української зовнішньої політики. Українська демократична громадськість рішуче засудила варварський напад на Чечню. Для контрасту, в той же час Україна мала нагоду полагодити свої трудноші із кримськими етнічно-російськими сепаратистами цивілізованим способом, проти чого в той час Росія не могла політично запротестувати.

Російська зухвалість

Незалежно від того, що становище Росії досить розхитане, консервативна Москва ставиться до України зверхньо, постійно намагається підірвати її самопевність і стабільність, зокрема в економічному просторі, де Україна найбільше уразлива.

Коли в січні 1996 року Україна піднесла ціни на транзит російської нафти трубопроводом „Дружба" до Центральної Европи, уряд Росії вирішив це рішення не визнавати.

У вересні того ж року Росія впровадила додатковий податок на продукти з України, зокрема на горілку, чим односторонньо підірвала договір вільної торгівлі між обома країнами, що викликало з боку України оподаткування російських товарів. Трудноші такого роду вдалося полагодити, коли Л. Кучма підписав десятирічний договір про економічну співпрацю з Москвою. Здається, Україна є найбільш ображеною з приводу ставлення Росії до Криму. Проте самі росіяни визнають, що юридично півострів Крим належить Україні, тільки їхні поодинокі політикани і парламент час від часу проголошують право Росії на Крим. Посадник Москви Юрій Лужков, наприклад, проголосив Севастопіль не лише російським містом, а й префектурою Москви.

Поширення НАТО

Анка Фельдгузен пише, що акція поширення НАТО на схід принесла чимало користи Україні. Сусіди України, які рішили стати членами НАТО, підписали важливі угоди з Україною, позбуваючись на користь України претензій до частини її територій. Такі угоди підписані з Румунією, Польщею, Росією, Угорщиною, Молдовою та Білоруссю. Підписано також хартію НАТО - Україна.

Зміна світоглядів

Такі чинники, як чеченська війна, широке визнання України міжнародною спільнотою держав, почуття економічної паритетности, а також великий запас терпеливости населення сприяли зміцненню доцентрових тенденцій.

Хто вважає, що поділ України на частини міг би статися внаслідок мовної проблеми. Одначе питання мови останнім часом в загальному також відійшло на задній плян, хоч старання підсилити загальне застосування української мови, як законної державної мови, інтенсивно продовжується. Українську мову вживають тепер частіше, ніж будь-коли, включно із Президентом Л. Кучмою.

Авторка згадує, що президентство Л. Кучми віддзеркалює зміну менталітету. Як відомо, він був вибраний на Президента України з проросійської плятформи, його летючки російською мовою пропагували злуку України з Росією та іншими державами СНД; він закликав до негайного включення України до економічної спілки з Росією. Але після виборів він став палким оборонцем української державности, підкреслюючи, що став президентом України не для того, щоб бути васалом Росії.

(Закінчення на стор. 17)

ЗВІДУСІЛЬ

Поїздка Папи до Святої Землі

З Ватикану повідомляють, що поїздка Папи Івана Павла II до Святої Землі відбудеться від 20 до 26 березня. Вона включатиме відвідини памятника Голокосту в Ізраїлі та палестинського табору біженців. Крім того, Папа матиме зустріч з ізраїльським президентом Езером Вайцманом і йорданським королем Абдуллою.

Жінки будуть озброєні

Жінкам в німецькій армії буде дозволено вперше носити зброю – після того, як Европейський суд вирішив, що заборона жінкам бути учасниками збройної боротьби дорівнює статевій дискримінації, що є незаконним в Европейському союзі. Суд підтримав скаргу електричного інженера 23-річної Тані Крейль. Німецький міністер оборони Рудольф Шарпінґ заявив, що „ на його думку рішення суду було правильним і він працюватиме над ним“.

Зміни складу в уряді Росії

Всі проведені зміни у складі уряду "мають тимчасовий характер і пов'язані з передвиборною ситуацією в країні", відзначив у ході зустрічі з журналістами в робочому кабінеті в Кремлі глава російської держави Володимир Путін. В.о. Президента РФ сказав, що одним з центральних завдань перестановок було створити надійного координатора роботи уряду, яким тепер є перший віце-прем'єр-міністер фінансів Михайло Касьянов.

Французькі автотранспортники проти нового закону

Десятки французьких вантажівок заблькували рух вантажного автотранспорту на кордонах з Бельгією, Німеччиною, Еспанією та Італією. Цей захід вжито в рамках загальнонаціональної акції протесту, що проводиться у зв'язку з наступним введенням в дію закону про 35-годинний робочий тиждень. Ініціаторами акції стали власники автотранспортних підприємств, що займаються вантажними перевезеннями. Закон про 35-годинний робочий тиждень має набрати чинности з 1 лютого.

Запроваджено комендантську годину в Чечні

У Шалі, Аргуні та інших населених пунктах Чечні запроваджено комендантську годину, повідомив у Моздоку журналістам командувач Об'єднаного угрупування російських військ на Північному Кавказі генерал-полковник Віктор Казанцев. За його словами, "пересуватися можна буде лише вдень, вночі пересування буде заборонено". Командувач сказав, що біженцями відтепер вважатимуться лише діти, жінки і люди похилого віку. Решта підлягатиме перевірці.

Польща не хоче мати в себе представника Чечні

Міністерство внутрішніх справ і адміністрації Польщі відмовило у наданні посвідки на проживання "представникові президента Чечні в Польщі" Алі Рамзану Ампукаєву.

Хвиля до Хвилі

Про гостьові візи до США

Американський іміґраційний закон настільки складний, що розтлумачити його може тільки спеціаліст-адвокат. Річ ясна, не всі процедури в однаковій мірі складні, і часто люди самі можуть полагодити деякі свої іміґраційні справи. Добре, коли це вдається. Але проблема полягає в тому, що не кожний знає, коли справа може стати складною. Часами різниця між складною і простою справою полягає в одній маленькій деталі. На жаль, інформації, подані іміґраційною службою США чи працівниками в бюрах конґресменів, нерідко бувають неточні і можуть відносно просту проблему ускладнити. При теперішній суворій контролі дотримання законів дуже легко дійти до такого пункту, з котрого немає задовільного виходу.

Щоб познайомити громаду з цією важливою ділянкою закону, в цій рубриці поміщуватимуться статті, в яких пояснюватимуться окремі частини іміґраційного закону. Мета статтей – спростовувати часто неправильні поради нефахівців.

Більшість людей приїжджають до США не як іміґранти. При в'їзді вони заповнюють білу карточку – форму 1-94, на котрій прикордонники ставлять печатку, де вказується дозволений термін перебування в США. Хто залишається довше, ніж дозволено, не подаючи заяву про продовження терміну і не дістаючи дозволу, стає нелеґальним і втрачає можливість в майбутньому продовжити термін перебування або змінити категорію візи. Якщо віза, за якою ви приїхали, багаторазова, то вона стає недійсною. Нову візу можна набути тільки в консульстві США в країні замешкання. Нелеґальне перебування в Америці створює також загрозу депортації.

Найбільш популярна неіміґрантська віза на приїзд до Америки – гостьова. Гостьова віза не дозволяє на заробіткову працю (хіба що для тих, хто приїздить слугою чи служницею до інших неіміґрантів і є прийнятий в цій категорії). Праця в заміну за харчі чи за утримання вважається заробітковою. Усі, хто працює заробітково без повноваженнь до цього, вважаються нелеґальними іміґрантами і можуть потрапити під депортацію.

Коли хтось залишається в США позатерміново, то для нього починається „час недозволеного перебування". Коли виїздять зі США після „недозволеного перебування", яке тривало довше ніж 180 днів, не мають права в'їжджати до США протягом наступних трьох років. А коли виїздять зі США після „недозволеного перебування", яке тривало довше, ніж 365 днів, не можна в'їжджати до США протягом наступних 10 років. Коли подається заява на нову візу, заявник мусить довести, що будь-яке нелеґальне перебування в США не тривало довше, ніж 180 чи 365 днів. Говорити неправду при поданні заяви є порушенням закону, що може потягнути за собою погані наслідки. Коли зловлять когось на такій брехні або пізніше довідаються про таку брехню, це стане підставою для відмови у візі назавжди і депортації, якщо дана особа перебуває на території США.

Депортаційний процес буде темою окремої статті. Важливо зазначити таке. Депортаційна процедура починається з арешту. Арештований повинен пам'ятати, що недобре підписувати документи чи формуляри, якщо він не розуміє їхнього змісту. Буває, що можна втратити можливість на право добровільного виїзду, коли підпишеш не той формуляр. Пояснення, що особа не розуміла підписаного, до уваги часто не береться. Після арешту іміґраційні працівники, звичайно, встановлюють суму грошової застави. Хоч найнижча застава, передбачена законом, становить 1,500 долярів. Коли хтось не може заплатити заставу, його ув'язнюють.

У наступних публікаціях буде подано інформації про родинні, студентські і робочі візи, та інші теми, пов'язані з іміґраційним законом США.

НАША КОНСУЛЬТАЦІЯ

Питання іміґрації і громадянства США

Відповідає адвокат Тетяна Дурбак

Ця публікація має інформаційно-просвітницький характер і не може служити підставою для розгляду конкретних справ, тому що справа кожної окремої особи має свої особливості, які слід розглядати в світлі конкретних обставин. Якщо ви хочете дістати професійну допомогу, зверніться до компетентного адвоката.

Тетяна Дурбак

Іспит на громадянство

Запитання і відповіді

Продовжуємо публікацію ста запитань, на які найчастіше доводиться відповідати при складанні іспиту на громадянство США, і відповідей на них. Початок в ч. 35, 39, 46 і 50 за 1999 рік.

51. Who is the Head of your local Government?

Хто очолює ваше місцеве управління? Треба назвати прізвище посадника чи губернатора.

52. According to the Constitution, a person must meet certain requirments in order to be eligible to became President. Name one of the requirements?

Must be a natural born citizen of the United States, must be at least 35 years old at the time he/she will serve, must have lived in the USA for at least 14 years.

Хто може бути обраний Президентом США? Назвіть умови, яким має відповідати така особа.

Кандидат має бути громадянином США, мати понад 35 років, проживати в США останні 14 років.

53. Who are the 100 senators in the Senate?

Two from each State.

Як обирають сенаторів Сенату?

По два з кожного штату.

54. Who select the Supreme Court Justices?

They are Appointed by the President.

Хто призначає Верховний Суд?

Президент США.

55. How many Supreme Court Justices are there?

Nine.

Скільки осіб у Верховному Суді?

Дев'ять.

56. What is the Head executive of State government called?

Governor.

Хто очолює виконавчу владу штату?

Губернатор.

57. What is the Head executive of City government called?

Mayor.

Хто очолює виконавчу владу міста?

Мер (посадник).

58. What is the name of the ship that brought the Pilgrims to America?

The Mayflower.

Яку назву мав корабель пілігрімів?

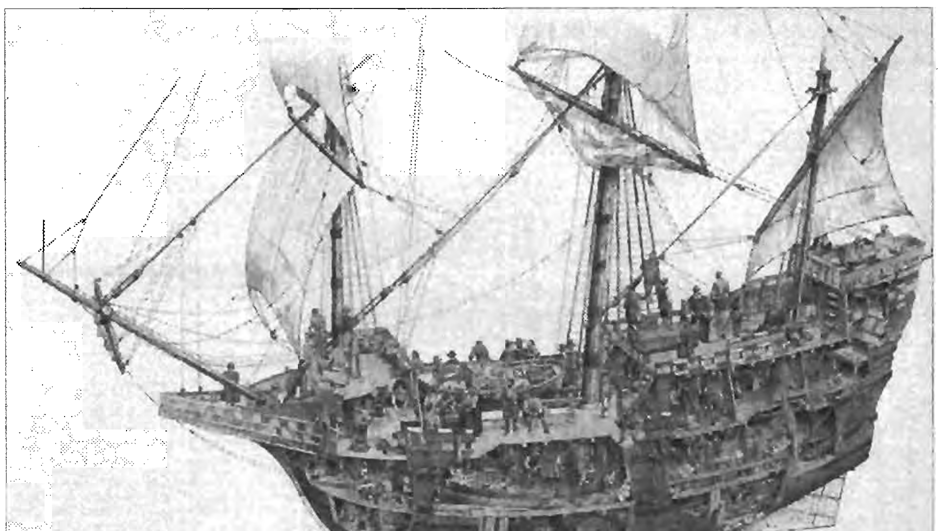
„Мейфловер".

59. Who was the main writer of the Declaration of Indenpendence?

Thomas Jefferson.

Хто був головним автором Декларації Незалежности?

Томас Джеферсон.

Такий вигляд мав корабель „Мейфловер".

Молода, вродлива, ерудована

Такою є Ольга Бура, яка представляла Україну на новорічному прийнятті, влаштованому мером Чикаго Річардом Дейлі для гостей з усіх країн світу.

Коментатор Українського телебачення Ольга Бура

Про те, як відзначити прихід 2000 року в Чиказькій мерії, задумалися ще задовго до його настання. Вирішили звернутися за допомогою до людей, які користуються послугами Інтернету. І вони відразу відгукнулися: за короткий час до мерії надійшло понад 300 пропозицій.

Одні наполягали на тому, щоб цю зустріч Нового року влаштувати на озері Мишиґен, яке омиває Чикаґо, інші пропонували скористатися послугами найбільшого до недавнього часу у світі хмародеру, що прикрашає центр столиці Середнього Заходу Америки. Та департамент культури мерії, який очолює Люїс Вайсберґ, вирішив, що найкраще порадив італієць Вінцензі, який запропонував запросити до Чикаґо на відзначення новорічного свята по одному представникові з усіх країн світу. При чому італієць наполягав на тому, щоб гостями були не державні чи політичні діячі, а звичайні люди, які нічим не виділяються серед інших. І ця умова теж була схвалена.

Тоді виникла проблема фінансування, адже мерія не могла скористатися міським бюджетом, який не передбачав витрат на цю акцію. Вирішили звернутися до бізнесменів, керівників провідних фірм і компаній. І вони допомогли. Авіятори подарували учасникам зустрічі квитки, з них взяли приклад володарі готелів та ресторанів. Не залишилися в боргу підприємці, яким належать автобуси та легкові авта, вони повністю задовольнили потреби гостей свята.

– Мені здається, – говорить голова Комітету споріднених міст Чикаґо-Київ Марта Фаріон, – що цей приклад могли б запозичити столиця України та, скажімо, Львів, коли там надумають влаштувати щось подібне до свята в нашому місті.

Коли зайшла мова про М. Фаріон, то треба відзначити її великий вклад у справу підготовки і проведення новорічних торжеств. Це вона опікувалася гостею з України, про яку далі піде мова, вона брала активну участь у здійсненні багатьох імпрез, які входили до програми відзначення 2000 року.

А тепер настав час познайомити читачів з Ольгою Бурою, яка на святі у Чикаґо представляла Україну. Вона приїхала з Києва, де працює коментатором на студії телебачення. Її знають не тільки на рідній землі, але і в Америці, йдеться про українців, що мали можливість донедавна дивитися передачі, які транслювалися з Києва. У вечірньому випуску останніх вістей Національного телебачення Ольга вела програму, присвячену погоді. Глядачі із захопленням дивилися виступи молодої, вродливої і талановитої телевізійної ведучої..

...О четвертій годині передноворічного вечора в найбільшому у світі приміщенні, яким є McCormick Place, зібралися гості, які прибули з більш як 200 країн світу.

Їх тепло привітав мер Чикаґо Ричард Дейлі. З кожним він зустрівся, обмінявся коротким привітом. А потім почався святковий концерт, в якому взяли участь провідні музики, співаки, майстри художнього слова.

А після його закінчення всіх запросили до прекрасно оздобленої залі, в якій відбулася вечеря. Там було сервовано 250 столів, які прикрашали скульптури, виготовлені із скла. Такі ж прикраси, тільки більшого розміру, були підвішені до стелі і в променях різнокольорових променів прожекторів вони видавалися фантастичними творіннями.

Не буду описувати меню та розповідати про напої й обслугу, все було чудово, важко описати ту красу, яку створили руки мистців та дизайнерів. Зауважу лише, що всі скляні скульптури будуть продані на авкціоні, а виручені гроші підуть на благочинні потреби.А коли годинник пробив 12-ту годину в небі почався небачений за красою святковий фаєрверк, який з балконів спостерігали учасники зустрічі Нового року.

Анатолій Гороховський
Фото автора

Полатані вітрила...

(Закінчення зі стор. 5)

що він змушений був дипломатично роз'яснити, що Україна визнає державний борг за газ лише той, який буде підкріплений юридично, тобто відповідними документами.

Ця розбіжність між позиціями прем'єра і віце-прем'єра може свідчити, що призначення Юлії Тимошенко не було ініційоване Ющенком, а нав'язане певними зацікавленими силами.

Багато хто позитивно зустрів заміну колишнього міністра охорони здоров'я, але так само для багатьох постать нового міністра Віталія Москаленка мало що говорить. Київська інтелігенція прихильно зустріла призначення першим заступником міністра освіти і науки відомого громадського діяча і вченого, академіка Ярослава Яцкова, і для неї ж незрозуміла заміна на посаді голови Комітету України з питань стандартизації, метрології та сертифікації Тетяни Кисельової, яка відстоювала інтереси вітчизняного виробника перед зарубіжним, на Петра Кабана, який працював у торговельних представництвах України в багатьох країнах. Так само, як і призначення головою Держкомітету у справах ветеранів Сергія Червонописького, який, на думку багатьох, у своїх поглядах тяжіє до червоного, або, принаймні, до рожевого політичного спектру.

Словом, маємо не нові, а полатані урядові вітрила. Яким їх вітром наповнить, важко сказати. Прем'єр щиро прагне реалізувати проголошений реформаторський курс. На вже згадуваній пресовій конференції він виклав основні віхи роботи вищої виконавчої влади. Вони полягають у затвердженні оптимальнішого бюджету, хоча прем'єр розуміє, що на нинішній податковій базі далеко не розженешся. Він сповнений рішучости повернути людям заборгованість в зарплатах, пенсіях, інших соціальних виплатах. Він обіцяє обмежувати зовнішні запозичення, які закабалюють Україну, таким чином, щоб хоча б не збільшити у цьому році загальної заборгованости нашої держави. Він хоче реально пом'якшити податковий тиск на бізнес хоча б на 2-2.5 мільярда гривень на рік. Він прагне провести реальну приватизацію і зрушити з місця виробництво.

Добрі наміри. Та чи вдасться йому з такою командою здійснити? Тим більше, що спостережливий громадянин бачить: штурвал вищої виконавчої влади нібито в руках у Віктора Ющенка, але за спиною стоїть хтось. І цього громадянина такі обставини тривожать. Він бачить також покищо обережні, але настійливі спроби кинути будь-яку тінь на нового керманича, посіяти в суспільстві зерна недовіри до нього. І переживає: чи не використають українські олігархічні клани, які сьогодні фактично правлять країною, роздягаючи її до нитки, визнаний у світі авторитет Віктора Ющенка, щоб реструктуризувати зовнішню заборгованість України, отримати нові грошові транші, а потім замінити його на свою людину?

Отже, український державний корабель вирушив у плавання в 2000-ий рік з новою-старою командою. Попереду його чекають штормовий економічний океан, підводні скелі міжнародних фінансових інституцій, гострі колізії в самій команді, магнітні бурі, викликані намаганнями підступного сусіда повернути його у сферу свого тяжіння, небезпечні наскоки піратів-олігархів, які не хочуть випустити із хижих зубів ласий шмат. Чи витримає все це наш національний пароплав? Чи втримає керманич правильний курс? Чи допливемо ми до заповітної гавані?

На ці запитання дасть відповідь час. Ми ж побажаймо капітанові і його прибічникам успішно пройти через усі випробування і причалити до українського берега.

Віталій Карпенко

Ведмедиця народила двійню

Незвичайна подія сталася у Тернополі минулого тижня: тут у пересувному зоопарку з Ленінакана, Вірменія, котрий гастролює в цьому обласному центрі, восьмирічна гімалайська ведмедиця Люся народила двійню.„Ми навіть не можемо точно сказати, хто конкретно з'явився на світ у клітці Люсі, - прокоментував подію директор зоопарку Самвел Акоп'ян. - "Породілля" не дає розглєдіти народженних. І так буде тривати кілька тижнів".

ЗВІДУСІЛЬ

Орлан-білохвіст залишиться на Дніпрі

Є надія, що орлан-білохвіст, котрий споконвіку гніздився у пониззі Дніпра, не полишить ці місця. До такого висновку прийшли херсонські природоохоронці, підсумовуючи нині результати своїх спостережень за цим рідкісним птахом. Весною у дніпровських плавнях було виявлено кілька гнізд. У деяких з них з'явилися згодом пташенята. Незаперечним став і той факт, що восени сюди прилітають на зимівлю 40-50 орланів з лісової та лісостепової зони. Красеня-птаха з двометровим розмахом крил занесено до міжнародної Червоної книги. Турбота про збереження цих унікальних птахів є одним з вагомих арґументів на користь того, щоб надати дельті Дніпра статус заповідної території.

Безробіття – поважна проблема в багатьох країнах

Кожний двадцятий житель Естонії віком від 16 років і старше зайнятий пошуками роботи. Такими є офіційні дані Департаменту праці за грудень 1999 року. Загалом не мають роботи 45 тис. чоловік. Жінки серед безробітних становлять 58 відс., майже 18 відс. - молодь віком до 25 років.

Гонда-Інсайт – авто XXI століття

Японський автомобіль-гібрид "Гонда-Інсайт", що працює на бензиновому двигуні та електромоторі, визнаний американською екологічною організацією "Клюб Сієрра" автомобілем XXI століття. Напередодні "дружньо налаштованої" до навколишнього середовища "Гонді" на показі авт у Лос-Анджелесі присуджено нагороду за найкраще з точки зору екологічности інженерне рішення. Машині вистачає приблизно 4 літрів бензину, щоб проїхати 100 кілометрів. Викид в атмосферу відпрацьованих газів істотно знижений за рахунок використання електродвигуна нарівні із звичайним двигуном внутрішнього згоряння.

Г. Зюганова висунуто кандидатом у президенти РФ

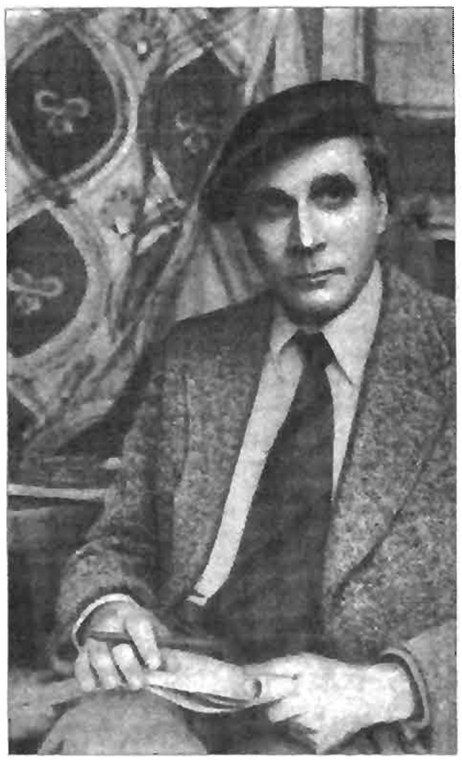
Лідера Комуністичної партії Російської Федерації Генадія Зюганова висунуто кандидатом у Президенти Росії від народно-патріотичних сил. Таке рішення було ухвалено на засіданні ініціятивної групи КПРФ, передало ДІНАУ з посиланням на ІТАР-ТАСС. Разом з цим його висування має, очевидно, попередній характер, оскільки сам Зюганов неодноразово заявляв, що кандидата від комуністів має право назвати тільки з'їзд партії.

Корону св. Іштвана встановлено у парляменті

З першого січня 2000 року, відколи Святу корону перенесено з національного музею до угорського парляменту, спостерігається підвищене зацікавлення цією історичною реліквією, якою Папа Римський тисячу років тому удостоїв засновника Угорської держави св.Іштвана. Лише за два дні на новому місці її оглянуло 15 тисяч будапештців та гостей столиці. Безкоштовним протягом року є вхід для угорців, зокрема й тих, хто проживає за кордоном.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Божого дару він не змарнував

Вітольд Манастирський.

11 січня 2000 року минуло 85 років від дня народження Вітольда Манастирського, сина Антона Манастирського, корифея клясичного реалізму. Ці два імена в історії українського живопису займають почесне місце як в Енциклопедії України, так і в ЮНЕСКО.

Народився Вітольд у Львові, у сприятливих для розвитку здібностей умовах. Мистецтво у родині Манастирських особливо цінувалося й шанувалося. Ще малим хлопчиком опинився у знаменитій малярській школі свого батька Антона Манастирського. Цікаві розповіді мами Софії, народні пісні, що часто співав батько під власний акомпаньямент скрипки, розбуджували хлопчикову уяву, розвивали його творчу фантазію.

Талант Вітольда був вчасно помічений й надалі всіляко підтримувався рідними. Закінчує Львівську художню школу, наполегливо студіює живу і неживу натуру, вивчає твори античних мистців, картини видатних мистців італійського Проторенесансу та Відродження (Джотто, Мазаччо, Фра Анджеліко, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело), а також голяндських художників – Брейгеля, Гальса. Знайомиться з технікою монументального мистецтва – фрескою, мозаїкою, темперою, вивчає особливості гоблена. Прагнення удосконалити свої знання приводять Вітольда у 1935 році до знаменитої Варшавської академії мистецтв, де після успішно складених іспитів його зарахували відразу на другий курс. У 1937 році за картину „Відпочинок на траві" отримує нагороду і право безкоштовної поїздки до Парижу.

У Франції відкрив для себе твори Ель Ґреко, Матісса, Ван-Ґоґа. Творчість Ван-Ґоґа залишила глибокий слід у житті В. Манастирського, сприяла збагаченню його художньої культури. Вітольд запозичив деякі технічні прийоми постімпресіоністів, зокрема дрібний роздільний мазок чистих тонів фарб, покладених на білий ґрунт полотна малим округлим колонковим пензлем.

Його картини, створені у 60-их роках імпресіоністичною кольористичною гамою, знаходяться у різних музеях України й у приватній збірці дочки Вітольда Марти. Водночас у пошуках власного шляху серед численних течій і впливів того часу Манастирський прагне спиратися на традиції в українськім і европейськім мистецтві XX століття, тому впливовим чинником у формуванні світогляду мистця стала творчість його батька, Антона Манастирського, який був переконаним послідовником реалістичних традицій.

Однак впливи формалістичних течій в західньоевропейському мистецтві 20–30-их років проникали і на західньоукраїнські землі. Позначилися вони й на творчості Вітольда. Це помітно в пейзажі „Місто Казимир", „Столітня бабуся" (Львівський музей українського мистецтва).

У 1947 році відкрито Державний інститут прикладного і декоративного мистецтва, і Вітольда запросили на посаду викладача рисунку. Літо 1948 року художник проводить в Карпатах. Величні гори, сповнена поезії самобутня народна дерев'яна архітектура, талановиті, закохані в природу горяни – гуцули і бойки – стали для Вітольда невичерпним джерелом надхнення.

Природа Карпат найкраще відповідає прагненню мистця до монументальности й контрасних протиставлень у композиції. Кольористичні досягнення позначились на роботах портретного жанру. Портрет „Верховинка" – найпоетичніший твір Вітольда. Цей шедевр знаходиться в експозиції Державного музею українського образотворчого мистецтва у Києві. Другий за мистецьким рівнем – це „Портрет дочки Марти". Спокійна поза в три чверті повороту дозволила художникові зосередити головну увагу на обличчі дівчини, на якому відбились водночас і радість, і легкий смуток.

Працюючи викладачем, з часом отримавши звання професора, свої знання щедро передає студентам, котрим також судилося сказати вагоме слово в образотворчому мистецтві. Це художники Любомир Медвідь, Богдан Сорока, Ляля Прийма.

Картини Вітольда є у багатьох музеях України, а також у Польщі, Росії, Японії, США, Канаді. Особистість Вітольда глибоко індивідуальна. Він був складною поетичною, надзвичайно вразливою натурою. Був високого росту, ставний, зі зовнішністю аристократа. Притягував погляди, чарував усмішкою, інтелігентний в розмові, зворушував жіночі серця. Одружився маючи 52 роки. Різниця у віці молодої пари становила майже половину його віку. Найбільший скарб його – це була донька Марта. Другий скарб – творча спадщина батька Антона Манастирського, кількість праць якого на основі досліджень мистецтвознавців налічує майже дві тисячі картин, і це ще без графіки.

Сірі будні родинного життя не вельми його цікавили. В більшості „сидів на хмарах". Звісно, з висоти краще видно пейзажі... Залишив неоцінне багатство образотворчого мистецтва для людей, для майбутнього. Хто хоч раз бачив картини Вітольда або його виставки – той бачив справжнє мистецтво.

Леся Манастирська,
(дружина В. Манастирського), США

Картина В. Манастирського „Верховинка".

Письменникові М. Ковачеві з Юґославії - 90 літ

М. Ковач

БЕЛҐРАД, Юґославія. – Михайло Ковач, русин-українець з Юґославії, член Спілки письменників України, 27 жовтня 1999 року відсвяткував свій 90-ий день народження. Ювілей поета, прозаїка й культурного діяча, лавреата премії імені Володимира Винниченка, його земляки відзначили двома літературними вечорами у Новому Саді.

Сербські урядові інституції, які опікуються культурою, вирішили замовчати ювілей письменника, оскільки М. Ковач сповідує приналежність югославських русинів до українського народу, вважає їх його гілкою. Офіційний же Белґрад проголошує русинів окремим народом.

Михайло Ковач народився 1909 року у містечку Шид у тодішній Австро-Угорщині. Вчитель за освітою, він працював у різних містах краю Воєводина. У період між двома світовими війнами М. Ковач був одним з носіїв національного й культурного відродження найстаршої української діяспори.

Перше оповідання "Отаманів син" він надрукував у1927 році. Перу М. Ковача належать книжки поезій "Мій світ", "Хатинко стара", "Світло вечорове" та "Я дуб червоточний", збірки оповідань "Тихі води", "На околиці", "Глибоке коріння" та інші. Своїм безпосереднім вчителем М. Ковач вважає Тараса Шевченка, а до Маркіяна Шашкевича, Леся Мартовича, Василя Стефаника ставиться з особливою повагою. Він добре знайомий з творчістю сучасних закарпатських письменників. Твори М. Ковача - це гимн праці й творчости й одночасно пам'ятник моралі, чести й працелюбности українців-русинів, котрих доля 250 років тому кинула зі Закарпаття на Балкани.

М. Ковач каже: "За сприятливіших умов моя творчість могла бути й обсяжнішою і кращою, але тут, на периферії, далеко від джерела, я не в змозі навіть надрукувати усе написане. Тому моє окреме бажання - залишити усі рукописи якомусь закладові у Львові або Києві, який би зберіг їх для тих, кого цікавитиме, як жили далекі нащадки Старої Руси на чужих просторах".

Михайло Рамач,
ДІНАУ.

НОВІ ВИДАННЯ

Історія трагедії українського села

Історія усна, тому що автор книжки „Трансформація громадянського суспільства. Усна історія української селянської культури 1920-30 років", директор Центру досліджень усної історії та культури (Київ) Вільям Нолл не користувався документальними джерелами і створив книжку (560 сторінок) лише на підставі усних розповідей 438 українських селян.

Звісно, одному дослідникові не сила впоратися з таким завданням, але авторові допомагали науковці Валентина Борисенко, Віра Зайченко, Галина і Микола Корнієнки, Сергій Кривенко, Лариса Новикова, Владислав Паскаленко, журналісти Антоніна Палагнюк і дружина Нолла – Лідія Лихач – головний редактор часопису „Родовід".

Отже, книга складається з сотень інтерв'ю, записаних без жодного редагування (ця обставина створює для фахівців додаткову нагоду вивчення історії мовної культури, зокрема трансформації української мови у XX столітті) в селах Київської, Черкаської, Вінницької, Харківської, Полтавської, Сумської, Чернігівської областей. На підставі оповідей селян зроблено узагальнення, розроблено відповідні таблиці. Загалом селянам було задано 320 запитань з усіх ділянок їхнього життя. Кілька інтерв'ю наведено у повному обсязі.

Велика праця дозволила дослідити економіку і матеріяльну культуру українського села до і після колективізації, проаналізувати стан релігійного життя і експресивної культури за цей період, докладніше зупинитися на розвагах і ритуалах селян, зробити невтішні в цілому висновки.

Звісно, занепад українського села за роки комуністичного режиму не був відкриттям для дослідників, але простеження цього процесу за свідченнями самих селян справляє неповторне враження жаху, пережитого цими людьми.

Драматичними були відповіді селян про їхнє ставлення до відродження колишніх звичаїв господарювання, приватної власности на землю. Вільям Нолл виявився провидцем, вдаючись до вивчення проблеми, яка сьогодні стала на порядку денному в усій своїй важливості.

Виявилося, що багато селян не хочуть повертатися до приватного господарювання, мотивуючи своє ставлення тим, що це було б тепер непосильним завданням. Андрій Заєць з хутора Зайцівки на Харківщині, наприклад, сказав: „На землі треба робить, щоб дбати, а воно тепер порозлінювались, не хотять робити. Тепер у 8 часов виходять на роботу, сонце вже де буде? Дев'ять часов, а воно ще ні трактор,ніщо з двору не виїжджало. Як я ходив в колгосп, нам у полі всігда сонце сходило і зайде в полі, а тепер 5 часов – з роботи вже йдуть". Михайло Ігнатенко з села Крутьків на Черкащині сказав, що доки існуватимуть колгоспна бюрократія і влада, селяни не матимуть „нормального життя". Особливо відстоювали колгоспний лад колишні активісти, причетні до створення колективних господарств.

Але були й інші думки. Михайло Масло з Черкащини: „Воно до того йде, що повинно повернутися, а якже інакше. Людина працювала для себе, але ж і для суспільства. Як лишнє є – на ринок. Після громадянської війни ніде нічого не було – все було побито, попалено, поруйновано. За три роки, де й взялося, все востановилося. Люди сильно взялися до праці". Проте в багатьох відповідях прозвучала потреба гарантій і допомоги. Михайло Устименко з Полтавщини: „Треба ж чимось пахать, орать, інвентар той, щоб і поїхать, і виорать, і посіять. То чого ж би ні?" Іван Шамрай з Полтавщини: „Оці орендатори і фермери – це дураки, вони самі на себе петлю накидають. Оце фермери будуть ті самі кулаки, і їх розкулачать. Він робить від зорі до зорі, буде стараться, щоб дітям що дать, а його розкулачать. Як при НЕПу було, це все буде".

На підставі сотень висловлювань Вільям Нолл пише: "Колективізація виснажила село і в матеріяльному, і в нематеріяльному сенсі. Їжа і одяг стали гіршими, стосунки між сусідами погіршилися. Крадіжки стали припйнятними, а в деяких випадках навіть необхідними. Релігійні інституції були зруйновані, обрядовість занепала, моральні повчання духовного життя були заборонені. Від колгоспної системи залишилась лише шкаралупа".

Автор не робить у книзі жодних прогнозів, оскільки це не є завданням дослідника історії, але зібраний ним матеріял сам по собі є визначальним для нинішніх провідників української держави, тому що на його підставі можна плянувати відродження усього втраченого з необхідними поправками на сучасну добу. А втім, книга Вільяма Нолла, видана дбайливо, з численними ілюстраціями, зацікавить не тільки соціологів та істориків, тому що навіть просте, на дозвіллі, читання селянських відповідей на непрості запитання зворушує і запам'ятовується.

Книгу видано у Києві, але придбати її можна і в США, якщо переказати 25 долярів (поштові витрати включено) на адресу: **Lidia Lykhach, 18200 S. Mullen Rd., Belton, MO 64012.** Тел. **(816) 331-4386.** В Києві – **вул. Лютеранська, 8, пом. 45.** Тел. **228-5222.**

Левко Хмельковський

Вільям Нолл. Трансформація громадянського суспільства. Усна історія селянської культури 1920-30 років".Родовід. К., 1999.

Іван Удовиченко та Віра Старикова з числа тих, хто оповідає про минуле в книжці Вільяма Нолла

„Російський фактор"....

(Закінчення зі стор. 13)

Статус Криму

В 1945 році було скасовано автономію Криму і щойно 20 січня 1991 року її Кримові повернуто. Однак досі державні чинники Криму не виявили здатности використати автономію, щоб піднести рівень життя населення. Україна намагається поліпшити зносини з Кримом, чому сприяє той факт, що Конституція України забезпечує в Криму вживання російської мови.

Політичний статус Криму є таким же важливим для України, як і базування російської Чорноморської фльоти на цьому півострові. Завданням цієї фльоти в Криму було протистояти 6-ій американській фльоті на Середземному морі.

Після розвалу Совєтського Союзу ця порівняно мала, але престижна фльота повинна була стати власністю України. На жаль, під натиском Україна була приневолена погодитися поділитися з Росією цією фльотою з тим, що Росія ще додатково викупила від України 32 відсотки суден. Більш складним було питання бази для фльоти. Остаточно воно було полагоджене підписанням в цій справі українсько-російського договору 28 травня 1997 року, згідно з яким три затоки були передані в аренду Росії за дуже низьку ціну. Україна залишила собі одну бухту, а одну передано цивільним властям для комерційних потреб.

Договір в справі арендування на 20 літ бази для російської Чорноморської фльоти не задовольняє ні Україну, ні Росію. Питання суверенности України в цьому просторі, стратегічна важливість Криму є питаннями першочергової ваги для України, а також питаннями потенційних доходів для держави, коли б ці бази Україна могла б використовувати для своїх комерційних потреб.

Взаємини між Україною і НАТО

Анка Фельдгузен вважає, що після підписання Хартії партнерства між НАТО і Україною 9 липня 1997 року взаємини між НАТО і Україною знаходяться на солідній базі. Хартія є політичним документом, в якому важко не зауважити намагання України уникнути небезпеки зі сторони Росії. Для України найважливішою частиною Хартії є Стаття 2, яка підкреслює територіяльну недоторканість і політичну незалежність держав. Україна підтверджує своє рішення щодо „міжоперативности" її збройних сил зі збройними силами НАТО та з країнами-партнерами, що відкриває Україні двері до НАТО. Все це вказує, що Україна позбулася залежности від „російського фактора" у своїй зовнішній політиці.

Економічні проблеми

Для незалежности української держави може бути небезпечною можливість виплати Україною боргу способом передання Росії акцій приватизованих підприємств, що дозволить перебрати в чужі руки українські стратегічні компанії. Україна повинна підвищити торговельні обороти з Росією, щоб придбати досить готівки чи кредитів, і таким чином сплачувати борги Росії.

Торговельні зв'язки з такими країнами, як Узбекистан чи Туркменістан можуть допомогти Україні позбавитися залежности від Росії. Українська частина боргу Совєтського Союзу є ще однією важливою проблемою. Україна підписала в цій справі з Росією угоду в грудні 1994 року, але її текст ще й досі не опубліковано і не ратифіковано.

Частина боргу, що припадає на Україну – 13.5 більйона долярів та 2.8 більйона рублів, а частина совєтського майна, що належить Україні, становить 12.1 більйона долярів та 7.8 більйона рублів, 600 мільйонів долярів в нерухомому майні і в інших нефінансових формах майна, а також 42.1 тонни золота. Отже Україна, щоб поліпшити свої економічні стосунки з Росією, мусить звільнитися від її економічної зверхности.

* * *

Україна перебуває в процесі вирішення її фундаментальної дилеми – зрівноважувати на Сході сили, чи шукати сильнішого партнера на Заході. Вступ до Центральної Европейської Ініціятиви може допомогти Україні урізноманітнити її торговельні зв'язки. Україна повинна продовжувати свою незалежну політику.

На жаль, ще й досі панує в українських взаєминах з Росією тенденція легко піддаватися російському впливові, коли українські урядовці перебувають у Москві. Коли ж повертаються до Києва, то починають знову виявляти своє зацікавлення Заходом.

„Російський фактор" в українській зовнішній політиці ще, на жаль, має місце, але поволі зникає. Хоча Україна ще й далі є залежною від Росії, але й Росія стає чимраз більше залежною від України, пропорційно до розвитку ініціятивности і легітимности української зовнішньої політики.

Д-р Іван Гвозда

СПОРТ

В ДІЯСПОРІ

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРНА ОЛІМПІЯДА – 2000

Філядельфія, 1 ого – 4 ого липня, 2000

UKRAINIAN DIASPORA OLYMPIAD – 2000

Philadelphia, July 1st – 4th, 2000

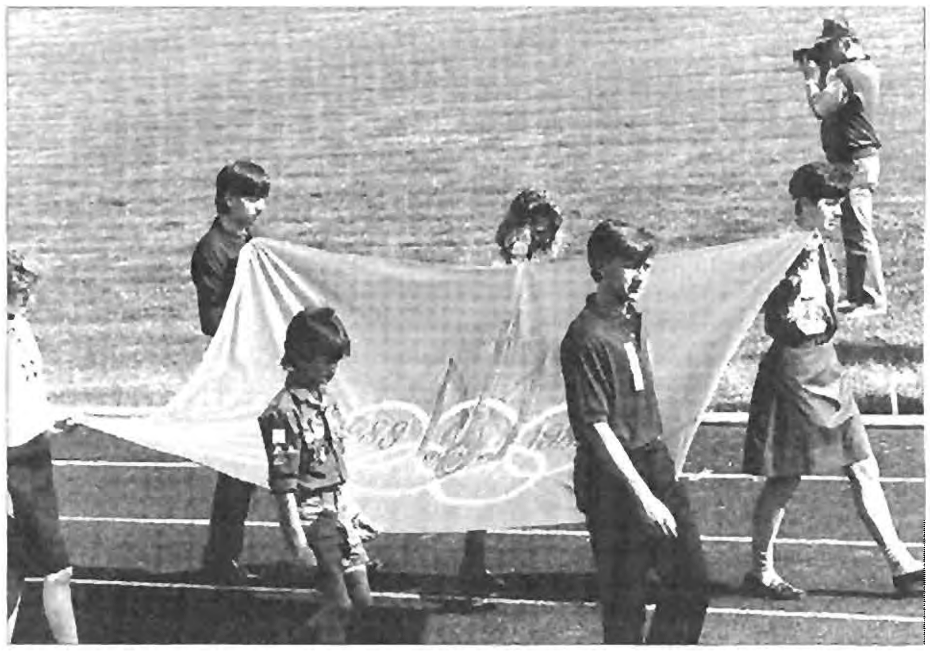
ПІД ПАТРОНАТОМ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

У перші дні липня, від 1 до 4-го, на „Тризубівці", в Пенсильванії, під патронатом Української спортової централі Америки і Канади відбудеться Українська діяспорна олімпіяда-2000. Редакція „Свободи" запросила до розповіді про цю спортивну подію її організаторів – голову Олімпійського комітету Ігоря Чижовича, спортивного координатора Іренея Ісаєва і відповідального за змагання з відбиванки (волейболу) Юрія Лесюка. Їхню розповідь про підготовку до Олімпіяди-2000 буде вміщено в наступному числі „Свободи". Сьогодні ж є нагода пригадати, якою була попередня Українська олімпіяда. Вона відбулася 28-30 травня 1988 року і була присвячена 1000–літтю Християнства в Україні.

Урочисте відкриття проходило на стадіоні Делавер Веллі Каледжу. „Свобода" сповіщала, що на Олімпіяді відбулося 56 ігор з копаного м'яча (футболу), численні змагання з інших видів спорту. Золоті медалі Олімпіяди здобули чоловіча команда ОУМ-Пласту „Чорноморці" і жіноча УАСТ „Львів" з відбиванки, Михайло Шевчик з гольфу (Український клюб з гольфу в Чикаґо), І. Ярема та В. Лойко (УСВТ „Чорноморська січ") з настільного тенісу, Г. Зиблікевич, А. Кушнір, М. Герич-Буссієр, М. Ковалюк, А. Калина, М. Калита, Г. Кушнір, О. Гук, К. Козак, Л. Галавай, М. Галавай з плавання, футбольна команда УСВТ „Чорноморська Січ", Орест Попович з шахів. Було ряд переможців у змаганнях з легкої атлетики. Загалом у Олімпіяді-1988 взяли участь 686 осіб, зокрема 14 команд з футболу, 33 – з волейболу, 76 легкоатлетів, 35 плавців, 24 шахісти, 20 тенісистів, 16 гравців в гольфа. Найбільше нагород вибороли спортсмени УСВТ „Чорноморська Січ", друге місце здобуло УСО "Тризуб", третє – Пласт з Монтреалю.

„Свобода" запрошує учасників Олімпіяди-1988, а також Олімпіяди-1948, яка відбулася в Німеччині під назвою Спортивні ігри Міжанародного комітету політичних втікачів, надсилати спогади про найцікавіші події тих змагань. Кращі з них будуть опубліковані, а усі листи ми передамо до комітету Олімпіяди-2000 для представлення їх на спортивному святі. „Свобода" постійно інформуватиме читачів про підготовку липневого спортивного свята.

Вміщені на цій сторінці світлини нагадують про Олімпіяду-1988.

В УКРАЇНІ

Українці на Чемпіонаті Европи з фігурного ковзання

КИЇВ, 13 січня .– На чемпіонаті Европи з фігурного ковзання, який пройде 5-13 лютого у Відні (Австрія),виступить 12 українських спортсменів. По дві пари вийде на лід у спортивних танцях і парному ковзанні, по два фігуристи виступлять у чоловічому і жіночому одиночному ковзанні.

Таке представництво "заробила" збірна України на Евро-99 в Празі - саме так, згідно з правилами, визначається кількісний склад команд наступного чемпіонату континенту.

До Відня поїдуть ті, хто посів перші два місця в своїх номерах програми. Однак федерація зробила виїмок для одеської танцювальної пари Олена Грушина - Руслан Гончаров і одиночниці Олени Ляшенко з Києва. Вони увійшли до "віденського складу" без участи в національному чемпіонаті. Перші не приїхали до Києва через хворобу партнерші, а О. Ляшенко у ці дні виступає у фінальних змаганнях Ґран-прі в Ліоні (Франція).

На европейському чемпіонаті також виступлять: спортивні танці на льоду: Христина Кобаладзе - Олег Войко (Харків). Парне ковзання: Юлія Обертас - Дмитро Паламарчук (Дніпропетровське), Олена Савченко - Станіслав Морозов (Київ).

Чоловіче одиночне ковзання: Віталій Данильченко і Дмитро Дмитренко (обидва - Київ). Жіноче одиночне ковзання: Галина Маняченко (Київ).

Олена Зубрілова була третьою

Команда біятлоністок України фінішувала третьою в естафеті 4х7,5 км в рамках розіграшу Кубка світу в німецькому Руполдінгу, пропустивши уперед спортсменок Німеччини й Росії. Після чотирьох етапів проводять росіянки, які виграли вже дві естафети і мають також в своєму активі 3 і 2 місця. У них - 110 очок, німкені йдуть другими - 102, а спортсменки України третіми - 92 очки. Третій результат, з відставанням від переможниці на 30,1 сек., показала українка Олена Зубрілова на етапі в 10-кілометровій гонці з загальним стартом (Рупольдінґ, Німеччина).

Перемогла ж з результатом 40 хв. 16,8 сек. росіянка Галина Куклева. Другою була шведська біятлоністка Магдалена Форсберг.

Перемога в Їзраїлі

ЗАПОРІЖЖЯ, 13 січня.. - У черговому матчі 1/8 розіграшу Кубка Лілліян Ронкетті з баскетболу екс-чемпіон України "Козачка-ЗАлК" (Запоріжжя) зустрівся з командою Ізраїлю "Бней Єгуда". Українкам вдалося завершити зустріч з розривом у 10 очок. 19 січня відбудеться матч-відповідь у Тель-Авіві, де позиції ізраїльської команди будуть, зрозуміло, набагато сильнішими.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА БУДОВУ СОБОРУ ЗАРВАНИЦЬКОЇ МАТЕРІ БОЖОЇ

20,000 дол. Тома Ярема (70,100);

13,935.25 Ольга Яхно і Софія Голічек в пам'ять родичів бл. п. о. Якова і Евстахії Яхно та їх дітей покійних Богдана, Остапа, Ярослава, Мирослава, Володимира, Олени, Софії і д-ра Романа Голічека;

10,000 Теодора і Іван Нестор;

по 5,600 (10,600) о. Мітрат Ярослав Гайманович в пам'ять покійних родичів Стефана і Анни з Петрашів, д-р Андрій і Лідія Лемішки;

4,000 Катерина і Павло Кральки (5,000);

2,500 (5,000) Ліга Українських Католицьких Жінок, Парафія св. Михаїла, Монтреаль;

2,000 Сестрицтво св. Ольги при парафії Богоявлення, Рочестер, Н.Й., Мотря і Андрій Головінські в пам'ять покійних родичів о. Мітрата Василя і Марії Кузьмович Головінських, Анастазія і Петро Шпинди;

2,223.35 Парафія свв. Володимира і Ольги, Віндзор, Онт. о. Е. Галицький, парох;

2,000 Тетяна Бурак (3,000);

1,910 Корнелія Прибула і діти в пам'ять покійного Івана Прибули;

1,500 Дмитро Пасічняк;

1,200 Ольга Гуглевич в пам'ять покійних родичів о. Йосифа і Сатурини Мицаків, д-р Олесь Стрільбицький (2,000) в пам'ять родичів бл. п. Іванни і Володимира і брата Ярослава;

по 1,000 інж. Микола Барицький в пам'ять покійних родичів Івана і Ксені з Шепелявих Барицьких, о. Б.Б. Василь Гаврилюк (2,000) в пам'ять брата бл. п. Миколи, Стефан і Анастазія Данилець, д-р Остап і Маргарета Дикуни в пам'ять покійної дочки Лідії, Яким Дозорець, Стефан Дух (2,000), Розалія Зальопаний (3,000), Михайло Квич, Микола Кочеркевич, Анна і Стефан Кузьми, Лицарі Колюмба відділ ім. преосвященного Микити Будки, парафія св. Василія Ріджайна, Саскачеван, Юліяна і Іван Оленичі, Михайлина Пересада, Марія, Олена і Онуфрій Петровскі, Іван і Корнелія Прибули в пам'ять родичів бл. п. Василя і Анни Прибулів, д-р Селестин і Ірина Суховерські, св. п. о. Андрій і родичі Григорій і Стефанія Хоронжі;

600 Оксана і Михайло Микитюки;

550 Анна і діти Уляна і Роман Стельмахи;

510 Володимира і Йосиф Кучуки;

по 500 Ніна Більчинська (700) Людвіна і Евген Войнаровські, Наталія Галушка, Анна і Роман Головінська Максимович, Ольга і Василь Думенки, Марія Заваляк, Ірена Клос, Богданна Комаринська в пам'ять мужа бл. п. проф. Ярослава Комаринського, Марія і сини Богдан і Юрій Крижанівські в пам'ять мужа і батька бл. п. Михайла, Йосифа і Михайло Лужні, Софія і Микола Максимюки, Н.Н., Стефан і Лідія Пелещуки, Маріянна Пилипчук, Іванка Притоцька в пам'ять покійних родичів о. крилошанина Юрія і Володимири Менцінських, Анна і Василь, Маруся Самсон (1,100), Яра і Марко Сидораки, Роман Шкамбара, Анастазія і Петро Шпинди (2,000);

по 450 Анна Дячук, Володимир Олексин в пам'ять бл. п. Софрона Ганкевича;

400 Анна Кавулич;

по 300 Тарас Григерський, Петро Григорович, Стефанія Гавалюх, Олександер Кедринський, Калина Спісак-Діпаоля, Дмитро Шумило;

280 д-р Богдан Роздільський і діти;

по 250 Теодозія Брикович, Золотий Клюб, Дніпро, Монтреаль, Михайло Кіндзерський, Галина і Іван Матвейки, Й.Б. Паар, Українська Народна Каса, Монтреаль, Українська Національна Кредитова Спілка, Монтреаль;

по 200 Михайло Болеста (Австралія), Максим Бурчин, Зеновія і Михайло Голії, Ярослав Гембатюк, жіноча ланка СУМ, Монтреаль, Володимир Кифор, Стефан Коваль, Патриція Крикливець, Таня і Юрій Кузичі, Анна Натина, Анна і Теодор Пасічняки, Катерина і Ярослав Росолі, Ярослава і Михайло Татарнюки, Марія Фандерис, добродійка Марія Харина, Анна і Володимир Хоптії, Надія і Іван Шкірки;

180 Анна Табель;

по 150 Христина Данчук, Анна Добровольська, Володимира і Йосиф Ліщинські, о. мітрат і Лідія Остаповичі, Патріярхальне Товариство, Норт Порт, Фла., Меланія Сидорко, Марія Чуйко, д-р Марія Якимечко;

130 Орися і Орест Дацьківи;

по 125 Мирослава і Теодор Кузьо, Марія Чугай;

120 Віра Дзьоба;

по 100 Анастазія Андруневич, Філя і Богдан Артимишини, д-р Роман і Стефанія Барановські, Станлей Берчук, Марія і Теодор Біленькі, Евгенія і Володимир Білики, Іванна і Олександер Білики, Ірина Білоус (200), Павля Боднар, Катерина і Тома Бохнаки, Неля і інж. Константин Бриковичі, Анна Бучко, Леся Вахнянин-Куриленко (300), Софія Войтина, Антін Гайдук, Анна і Андрій Ганачівські, Марія і Ярко Ганкевичі (350), Міра і Любко Ганкевичі, Стася і Володимир Гірняки, Анна і Михайло Главки, Дарія і Ярослав Горбачевські, Марія і Іван Горбачуки, Йосифа Городецька, Т. Гайда, Ольга і Михайло Гедзі, Ірина і Богдан Гергелі, Катерина і Маріян Годжики, Марія Данилів, Анна і Михайло Довгані, Микола Довгань, Володимир Джура, Анна і Володимир Дудуни, о. Тарас і Христина Дусановські, Михайлина і Олекса Єлинюки, Стефанія Жовнір-Клос, Люба і Роман Івашки, Юлія і Ярослав Келебаї, Марія і Василь Кебаки, Оля і Михайло Кіналі, Степан Коваль, проф. Ярослав і Богданна Комаринські, Стефанія і Ігор Королі, Оля і Василь Королі (200), Остап Королевич, Марта і Дмитро Корчаки, Оля і Юрій Кошілі, Дарія і Стефан Кравченюки, Наталія Кравчук, Віра і Ярослав Кривий, Стелла Крушельницька, Григорій Клюфас, Марія Кузик, Марія і Іван Куземські, д-р Петро і Оля Курило, Леоніда Кушнір, Катерина Ленько, Стефанія і Володимир Лехи, Параскевія Лісна, Йосиф Лисогір, Марта і Мирослав Ломаги, Ореста і Володимир Любки, Розалія Мала, Юрій Стефан Микитюк, о. проф. д-р Ігор Мончак, Соня і Ярослав Мурії, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, парафія Покрова Пресвятої Богородиці, Тандер Бей, Он., Анна і Мирон Пели, Марія Пеленська, Павля Плавюк, Марія і Орест Поліщуки, проф. Петро і Тамара Потічні, Олімпія і Володимир Роговські, Текля і Адам Роздольські, Марія Романюк, Марія Романків, РУГО за Патріярхат Української Греко-Католицької Церкви, Монтреаль, Елисавета і Михайло Рудий, Михайло Рудяк, д-р Степан і Оля Сабари, Марія Сембрат, Марія Семко, Славка Сенюта, Олена і Володимир Семчишини, д-р Джералк Сидорак, Оксана Сидорак, Сестрицтво Різдва Пресвятої Богородиці, Нью Брансвік, Сестрицтво Благовіщення Пресвятої Богородиці, Чикаго, Никола Соболя, Микола Собяк, д-р Остап і Зоряна Сокольські, Ірина Стасишин, Юліяна Сусь, Ольга і Богдан Чамбули, проф. Ігор і Анна Чорнейки, Фронзія і Микола Чорний, Володимир Шарун, Анна Т. Шалаута, Розалія Швець, Ірина Шидловська, проф. Дмитро і Евстахія Штогрини, Юстина і Володимир Штокали, д-р Михайло і Іванна Яцухи, Ярослав і Марійка Юники;

80 Богдан Круцько;

по 75 М. Чучук, Анна і Олександер Пришляки;

70 Леся і Іван Яриші;

65 дол. Леся і Михайло Шевчуки;

по 60 Дмитро Плавюк, Олена і Іван Птасюки, Евген Чубатий, Софія і Петро Шеремети;

по 50 С. Балацький, д-р Марія і Роман Балтаровичі, Ярослав і Володимира Біланюки, Галина і Василь Біровці, Параскевія і Михайло Боднари, Ярослава Борачок, Анна і Михайло Ваврики, Олена і Франк Вірстюки, Марія і Дмитро Возняки, Людвіна Войнаровська, Володимира Войтович, Надя Возьна, Ольга і Іван Ворони, Стефанія Гарадим, Надія Гафткович, Іванна і Ярослав Глуховецькі, Юрій Горбачевський, Дарія і Роман Гелевани, Марія Герега, Катерина і Яків Говди, Стефанія Городиська, Йосип Гошуляк, Марія Данилів, Дарія і проф. Юрій Даревичі, О. Дачишин, о. Зеновій і Галина Дідухи, Леся і Іван Дитюки, Ігор Джаман, Ірина і Антін Добуші, Марія і Дмитро Дранки, Decoma. Exterior System Engeneering, Марія і Любомир Іваськіви, Марта і Юрій Івашки, Юрій Зелинський, Стелла Карвацька, Марія Каріс, Анна і Василь Кізлани, Методій Кінах, д-р Е. Кісак, Стефанія Кіцак, Анна Кобасовська, проф. Ярослав Комаринський, Варвара Котула, Анна Кривень, Евгенія Круліковська, Анна і Михайло Кучуки, Любомира і Йосиф Лайкоші, Віра і Михайло Лемки, Неля і Богдан Лехмани, Мексин і Стефан Либичі, Василь Лукачов, Надія Мандрусяк, Оля і Зенон Мандзії, Володимир Міносора, Олександра Миндюк, В. Миколинньський, Марія Масяк, Марія Мосяк, Дарія Набережна, Марія і Мирон Наваринські, Маріянна і Михайло Несторовичі, Едвард Олексин, Дарія Оріхівська, о. мітрат Богдан і Марта Остаповичі, Ірина і Петро Остапчуки, Дмитро Пилипець, Степан Поперечний, Любов Процик, Галина і Роман Поритки, Ярослав Пришляк, Марія і Іван Проказюки, Галина і Іван Птасюки, Тетяна Раковська, О. Рибак, Теодор і Ярослава Романюки, Микола Романчук, Ірина Рущицька, Марія Савчин, Михайлина Сідляк, Рожа і Володимир Сморгаї, Іванна і Юрій Солтиси, Володимир Стельмах, Марія Стефанишин, Марія Стівентон, Лукіяна і Роман Терлецькі, Ірина Трач, Теренс Трач, д-р Павло і Олена Турули, Люба і Ярослав Федуни, Юлія і Олекса Ховайли, Марія і Іван Чугаї, Надя Шалаута і Марко Юзич, Параскевія і Володимир Шпачинські, Іванка Шулим, Іванна і Михайло Яремки, Геня Ящишин, Ольга і Іван Усики;

45 Роман Сокольський;

по 40 Оля і Стефан Дмитрушевські, Софія Кулинич, Андрій Кучина, Орест Павлов, Славко Маркіза, Михайло Сідляк, Евгенія Стельмах, Ірина Чайковська;

по 30 Богдан Балицький, Анастазія і Іван Бутрії, Тереса Глух, Ліда Круцько, В. Кунанець, Тетяна і Микола Паславські, Михайлина Пересада, полковник Віросллав Снігурович, Катерина Федорович;

по 25 пані Антоник, Мирослава і Олекса Бараники, Орися і Мирон Біласи, Віра і Володимир Блищаки, Ірина і д-р Андрій Бойки, Марія і Петро Борисюки, Н. Бородайчик, Василь Вінковський, Микола Войціховський, Всеволод Гнатчук, В. Демянчук, Стефан Добровольський, Оля і Іван Захарківи, Марія і Мирон Зелези, Надія Іванчук, Оксана і Микола Коропецькі, Дарія Кострубяк, Ева Ліськевич, Іван Лісовський, Марія Мулькевич, Марія і Іван Заяці, Ярослав Захаревич, капітан Роман і Бріджет Ісаїви, Анна Качмарська, Катерина і Стефан Качмарські, Олена і Михайло Кріси, Евгенія Круліковська, Т. Кузьма, Анна і Василь Курелишини, Михайлина і Василь Майбороди, Стефанія Мандзик, Михайло Називальський, Анна і Антін Наконечні, д-р Юліян і Славка Павлишини, Василь Петринець, Стефанія і Стефан Покори, Марія і Орест Поліщуки, Іван Садовий, Марія і Осип Середи, Марія і Осип Серни, Софія і д-р Олександер Соколишини, Оксана і Зеновій Стельмахи, Таня Стрільбицька, п. Струсінська, Марія і Стефан Фризи, Володимир Шеремета, Дарія Чурма, Українська Кредитова Спілка „Самопоміч", Балтимор, Іванна і Михайло Яремки;

по 20 Анна Баран, Софія Барусевич, Василь Білан, Анна Болюбаш, Н. Бородешнюк, Василь Батра, Марія Вархола, П. Василик, Стефанія Воловець, Софія і Орест Волощуки, Надя і Богдан Войтовичі, П. і Й. Гавраняки, Марія Герасим, Люся і Михайло Герасимів, Христина і Михайло Говарди, Адольф Гладилович, Василь Гладкий, Роман Гнатюк, Василь Горбатюк, Марія і Омелян Граби, Мирон Грамяк, Олекса Грицай, Р. Гуцал, Оксана і Іван, Тамара і Зенон Гої, Анна і Стефан Горейки, А. Гут, Ігор Давидович, С. Данко, В. Демчук, В. Дмитрів, Одарка і Олекса Жуківські, Раїса Зелинська, Василь Ільків, Ольга Канущак, Катерина і Петро Карпінські, Галина і Павло Кебали, Люба і Олег Кінахи, Ірена Кливак, Катерина і Атанас Кобрини, Любов і Микола Кобрини, Ліда Козак, Роман Костик, Іванна і Ярослав Костишини, Юлія Костишин, М. Коць, Іван Коштубайда, Стефан Кравчук, Феня і Петро Кривяки, Марія Криченевська, Іван Крупка, Мартин Крушельницький, Григорій Лазор, Ірина Левицька, І. Левицька, Михайло Лемко, Петро Лещишин, Бернадета і Осип Лучки, М. і О. Мандрики, Слава і Роман Малюки, Йосиф Мацук, Анна і Василь Мащаки, Іванна Мачай, д-р Володимир і Анна Мотика, Теофіля Музика, Анна Олексишин, Тамара і Стефан Палилик, Я. Паньків, С. Перашко, Стефанія і Стефан Поліщуки, Евгенія і Теодор Потери, Стефанія і Петро Пришляки, Олександер Ратич, Йосиф Роман Леся і Роман Романишини, Ганна Самутин, Орися і Роман Свистуни, Йоанна Сидор, Володимира і Евген Снігури, Слава Солган, Наталія і Стефан Солонинки, А. і Ф. Спасики, Іван і Ольга Станчаки, Е. Струмінський, Стефанія Тарчин, Марта Татарська, Ева і Ярослав Ткачуки, Н. Томащук, Верна Трогубяк, Ольга Федорик, Анна і Йосиф Хоми, Евген Чолій, Ярослав Чолій, Семен Чорний, Стефанія і Петро Шагаї, Анна Шебага, Марія і Андрій Царики, Віра Яворська, Н.Н.;

по 15 Іванна Гринь, О. Гуменний, Лусіл і Теодор Войнаровські, Іванна і Богдан Козаки, д-р Ярослав і Ірина Остапюки, Ольга і Володимир Сушки, Ольга і Григорій Якиміви;

по 10 В.Н. Антонів, Евдокія Близнюк, Лідія Блюй, Іван Бойко, А. Ващин, Галина і Стефан Волянські, В.А, Гаргай, Осип Гладун, Ія Мацюк Грицай, Стефан Гуменюк, Оля і Іван Гусаківські, Анна Ділай, Аліція Доскоч, Зеновія Зарицька, Оксана Калиновська, Ярослав Кобилецький, Теодозія Коверко, Анна Кривоніс, П. Кузишин, Соня Кучкуда, Б. Лісовський, Стефан Макух, Дмитро Малиновський, Анна і Ралф Маріяні, Марія Марцишин, Оксана Мельничин, Катерина Панчук, С. Пастернак, Аліса і Тадей Пахоляки, Галина Пацак, Анна Печинська, Соня і Роман Платоші, Анна Поліщук, Мирослава і Володимир Приймаки, Марія Приємська, Т. Романишин, Роман Романцишин, Леся і Олександер Рудзінські, Наталія і Ігор Рудьки, Марія і Іван Свірські, Анастазія Смеречинська, Катерина Смольська, мгр Лев і Ольга Стеткевич і Надя Блюй-Стасів, КатеринаТащук, Володимир Теличин, Е. Турчманович, Ольга Федоркевич, Даньця Фридер, Е. Цап, Ірина Чорна, Марія і Володимир Чорні, Марія і Андрій Чорний Софія і Іван Чичоти, Марія Хімінець, Михайло Хома, Богдан Хомяк, Марія і Василь Шостаки, Юрій Штик, Леся Яськів;

по 5 Евген Борейко, Іванна і Ярослав Клими, Оксана і Орест Кузьми, Михайло Олійник, Люба і Ілія Семчишини, Марія Цюпка.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА БУДОВУ СОБОРУ ЗАРВАНИЦЬКОЇ МАТЕРІ БОЖОЇ

Складаємо щиру подяку всім жертводавцям, та тим які зайнялися збіркою під час родинних подій, як похорони та особам і організаціям, які послухали нашої просьби та перевели збірки в громаді.

Дякуємо Раді Громадських Організацій за Патріярхат Помісної Української Католицької Церкви в Монтреалі, голова Методій Кінах 6,000 дол., Стефан Кузьма і о. мітрат Лужний, Саскатун, Саск. 6, 250 дол., Українське Патріярхальне Товариство, Гартфорд, Конн. Олександер Пришляк, голова 1,790 дол., Українське Патріярхальне Товариство, Баффало, Н.Й 295 дол., парафія свв. ап. Петра і Павла, Скарборо, Онт. Йосиф Чучук, голова БУК 5,005 дол., парафія свв. Володимира і Ольги, Віндзор, Онт., Евген Галицький парох 2,223.35 дол., парафія Покрова Пресв. Богородиці, Тандер Бей, Онт., о. Іван Труш парох 1,000 дол., парафія Покрова Пресв. Богородиці, Бриджпорт, Конн., Василь Пелещук 780 дол.

На похоронах бл. п. Івана Прибули – 2,565 дол., інж. Остапа Стельмаха – 1,800 дол., бл. п. Анни Роздільської – 1,650 дол., д-р Анни Самофал – 860 дол., бл. п. Стефанії Маланчук – 800 дол., бл. п. Софрона Ганкевича – 450 дол.

Дякуємо Збірковому Комітетові при Фундації УВУ за останню вплату 4,474.04 дол. та за надзвичайно успішну кампанію.

Дякуємо і просимо надальше пам'ятати про потреби в Зарваниці. Просимо Пречисту Діву Марію, щоб прийняла наші пожертви та вислухала молитви.

Найкращі побажання щастя, доброго здоров'я і світлого майбутнього усім українцям Америки- від Вестерн Юніон!
Почніть нове тисячоріччя з компанією, якій ще від XIX сторіччя мільйони людей довіряли пересилання своїх грошей. Грошові перекази Вестерн Юніон доходять до 175 країн – безпечно і протягом декількох хвилин.
1-800-325-6000
www.westernunion.com
WESTERN UNION MONEY TRANSFER
Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світі.SM

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС)
ділиться зі своїм членством та українською громадою скорбною вісткою, що в четвер, 25 листопада 1999 р. відійшов у вічність член нашого Об'єднання

ОМУС

СВ. П.
ІВАН ГОЛОВКА

відомий актор мандрівних театрів у Галичині: І. Когутяка, М. Комаровського, О.Карабіневича та обласного театру ім. І. Франка, з яким об'їхав українські робітничі табори в Німеччині. Виконувані ролі: Хоми в „Ой, не ходи Грицю" М. Старицького, Карася в „Запорожці за Дунаєм" Ґулака-Артемовського, Виборного в „Наталці Полтавці" І. Котляревського і інших. Після війни працював у театрі Омеляна Урбанського в Німеччині.

ПАРАСТАС був відправлений 29 листопада 1999 р. в похоронному заведенні Віновича в Трентоні, Н. Дж.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено 30 листопада 1999 р. в українській католицькій церкві св. Йосафата в Трентоні, Н.Дж. Тлінні останки спочили на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н. Дж.

Славна й вічна Йому пам'ять!

Опечаленій дружині СОФІЇ та родині наші щирі співчуття, враз із щирими молитвами за спокій душі св. п. ІВАНА ГОЛОВКИ!

В пам'ять покійного Друга життя дружина Софія зложила 300 дол. на старечий дім актора в Києві, а до неї приєдналися члени ОМУС-у своїми пожертвами на потреби нашого Об'єднання. Наталія Пуйда зложила 100 дол. на стипендійний фонд „Дітей Чорнобиля" при УЗХ.

Зі скорботою ділимося з родиною і приятелями сумною вісткою, що 11 січня 2000 р. відійшов у вічність наш найдорожчий БРАТ, ШВАҐЕР, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.
інж. СТЕФАН ПЕТРО МІЛЯНИЧ

нар. 17 квітня 1909 р., в Лежайську, Лемківщина

Директор текстильної фабрики, дяковчитель і дяк церкви Успення Божої Матері, член Товариства колекціонерів книжок в Манчестері, Англія і громадський діяч.

ПАНАХИДА і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 14 січня 2000 р. у Львові, відтак у церкві св. Івана Хрестителя та на цвинтарі в Мервичах, Україна.

За спокій його душі,
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ
будуть відправлені св. Літургії в церквах:

св. Івана Хрестителя в Мервичах, Україна;
св. Юра в Нью-Йорку, США;
св. Івана Хрестителя, в Нюарку, Н.Дж.,США;
Успення Божої Матері в Манчестері, Англія.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

сестра	– ОЛЬГА ВОРОБКЕВИЧ
братова	– ЕВСТАХІЯ МІЛЯНИЧ
сестрінки	– ВОЛОДИМИР ВОРОБКЕВИЧ з дружиною РОМОЮ і синами НЕСТОРОМ, ЮРІЄМ і РОМАНОМ з дружиною ГАЛЕЮ
	– АНДРІЙ ВОРОБКЕВИЧ з дружиною ТАНЕЮ
братаниці	– ЗОРЯННА КЛЮФАС зі сином МИХАЙЛОМ з дружиною ХРИСТИНОЮ
	– МОТРЯ МІЛЯНИЧ
братанки	– ІГОР МІЛЯНИЧ з дружиною ҐЕРМАНІЄЮ
	– РОСТИСЛАВ МІЛЯНИЧ з дружиною ГАЛИНОЮ і дочками МАЄЮ, ЛІСОЮ і АЛЕКСОЮ
родини	– ВОРОБКЕВИЧІВ
	– ГУПАЛОВСЬКИХ
	– МІЛЯНИЧІВ

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що 24 жовтня 1999 р. відійшов у вічність після трудолюбивого життя, визначний член української громади у Венесуелі

св. п.

д-р медицини

РОМАН ПРИПХАН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 25 жовтня 1999 р. у Валенції, згідно з традиціями української католицької церкви.

Залишені у глибокому смутку:
дружина – ЕДЕЛЬМІРА
доньки – д-р ХРИСТИНА зі сином ДАНИЛОМ
– д-р ЛІДА
син – інж. РОМАН
та ближча і дальша родина в Нью-Йорку, Чикаго і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього відійшов у вічність в неділю, 16 січня 2000 р., на 86-му році свого трудолюбивого життя, наш найдорожчий БАТЬКО, ТЕСТЬ, ДІДУНЬО і ВУЙКО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ЗАЛУСЬКИЙ

нар. у Відні, Австрія, магістер прав та довголітній член Пласту і Товариства Правників в Нью-Йорку.

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, 18 січня 2000 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні The Bacchi-Courtney Funeral Home, 805 De Kalb Pike, Bridgeport, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 19 січня 2000 р., о год. 9-ій ранку в католицькій церкві свв. Петра і Павла, Hurst Street at Union Avenue, Bridgeport, PA, а опісля на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Нью-Йорк.

В глибокому смутку залишені:
донька – ТАІССА ЧЕРВІНСЬКА з мужем ІГОРЕМ
внучка – д-р ХРИСТИНА ЧЕРВІНСЬКА-ГАФНЕР з мужем ЖАН-ПОЛ
та ближча і дальша родина в США, Канаді і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Просимо про молитви за душу Покійного. Замість квітів в пам'ять Покійного, просимо складати пожертви на допомогу сиротам в Україні, або на „Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля"

У ПЕРШУ НЕВИМОВНУ, БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого найдорожчого СИНА, ЧОЛОВІКА і ТАТА

бл. п.

РОМАНА ГЕНТИША

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

28 січня 2000 р.

в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж. о год. 8-ій ранку;
в монастирі оо. Василіян у Ґлен Ков, Н.Й.

Про молитви за спокій душі Покійного просять
мама – ОЛЕНА
дружина – ХРИЗАНТА
діти – ЛЕСЯ, ДАНЬО і КСЕНЯ

У СЬОМУ СУМНУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність вірного Друга життя, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

ЕВГЕНА ЛУЦЬКОГО

будуть відслужені

ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ

26 січня 2000 р.

У Львові і в Івано-Франківську, Україна;
в Люрді, Франція;
у церкві св. Юра, Нью-Йорк;
в монастирі св. Йосафата, Ґленков.

За спокій душі Покійного і молитви просить дружина ОКСАНА ЛУЦЬКА з дітьми і внуками.

Шановні читачі,

за добрим звичаєм "Свобода" вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Такі публікації є не тільки останньою даниною покійному, вони посилюють зв'язок між поколіннями української імміграції, а крім того часто служать джерелом історичних досліджень.

Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на пресовий фонд. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу "Свободи" разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик "Свобода".

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 5 серпня 1999 р. відійшов у вічність наш улюблений ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

ІВАН БОГДАН СИМОН ЗАЯЦЬ

З глибоким смутком поховали ми нашого дорогого Чоловіка, Тата і Дідуся. В цей для нас так тяжкий час ми одержали від наших приятелів і знайомих та від співробітників Покійного надзвичайно потрібну для нас в той час духовну підтримку і слова потіхи та розради.

В свою чергу ми складаємо подяку всім, хто був присутній на відправах Служби Божої, на Панахиді та на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку Н.Дж., як рівнож всім тим, що надіслали нам свої співчуття.

В першу чергу складаємо нашу щиру подяку духовним отцям парохові Івановї Лишику та протоієрею Юрієві Сівкові за відслуження Панахиди і чину похорону в похоронному заведенні Петра Яреми, в церкві-пам'ятнику та на цвинтарі.

Щиро дякуємо за Служби Божі за душу Покійного: Любомирові Калиничу та Галині Кокодинській.

Наша щира подяка Луї Негро і всім співпрацівникам похоронного заведення Петра Яреми за сумлінне переведення похорону.

Сердечно дякуємо управі кредитівки „Самопоміч" за надіслані слова співчуття.

Щиро дякуємо всім промовцям, які звеличали Покійного в промовах в похоронному заведенні Петра Яреми і на тризні.

Щиро дякуємо за квіти Юрію і Оксані Базилевським і родині Городецьких.

Дякуємо за пожертви.

НА КАТЕДРУ СВ. ВОЛОДИМИРА:
50 дол. Андрій і Ліля Пащуки.
30 дол. Аня Бойчук.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:
по 100 дол. Товариство Озеряни, Орест і Лідія Глют;
по 50 Яромир і Ольга Зазулі, Наталія Макаревич;
25 Богдан і Лідія Хом'яки.

Стефанія Заяць зложила по 500 дол. на Український Музей, на Український Інститут Америки, на Українську Вільну Академію Наук і на Наукове Товариство ім. Шевченка.

Наша щира подяка всім жертводавцям за пожертви і молитви в пам'ять Покійного.

Спи вічним сном наш дорогий
Мужу, Батьку і Дідусю!

Хай Тобі сниться Твоя Україна
і Твій дорогий Львів, а ми Тебе ніколи
не забудемо в наших молитвах.

Вічна Тобі пам'ять!
Горем прибита РОДИНА.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
25 Jason Ct., Matawan NJ 07747
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344

Smiles Unlimited DENTAL CENTER
Emil T. Kesler, D.D.S. Valentina M. Kesler, D.D.S.
Ми розмовляємо по-українськи!
Безболісне лікування зубів:
косметичні пломби • коронки • містки • протези • видалення зубів.
Надаємо невідкладну допомогу при болі зубів.
Ми працюємо від 9-ої год. ранку до 8-ої год. вечора від понеділка до суботи
(908) 722-5511
60 South Main St., Manville, NJ 08835 (напроти „Fleet" банку)

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
312 Maple St.,
Kerhonkson, NY 12446
tel.: 914 626-2058 • Fax: 914-626-5831

EuroLink
Дзвінок в УКРАЇНУ
31¢ за хвилину
Із зміною або без зміни
телефонної компанії далекого зв'язку
1-800-758-1023

UKRAINIAN CATERING
ОБСЛУГОВУЄМО ВСІ ПРИЙНЯТТЯ
Кожний їсть і хвалить * Все що ну Grade варить
СМАЧНО І НЕДОРОГО!
457 Clifton Ave. Clifton, NJ 07011
973-546-4659

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

НЕДІЛЯ,
30 СІЧНЯ 2000 р.

Пассейк, Н. Дж. Річні загальні збори 42 Відділу УНС Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться в УНДомі при 237 Hope Ave. На зборах буде звіт уступаючої управи і вибір нової на 2000 р. У зборах візьме участь Уляна Дячук – предсідник УНС. Просимо членів взяти чисельну участь. В. Марущак – предсідник, В. Гаргай – заст. пред., Ю. Котляр – фінанс. секретар, Варвара Тижбір – рекд. секретар.

НОВІ ВІДЕО-КАСЕТИ з України

Маємо 35 різних VHS

АПОН- 1999
Восьма річниця Незалежности,
Військова парада,
День Повітряних Сил України.

АПОН- 7799
Бойківське і карпатське весілля.

АПОН- 7800
Пісні нашого села

АПОН-7801
Тарас Шевченко – поет,
Іван Мазепа – гетьман України,
Григорій Орлик – славетний генерал.

АПОН -7797
Українська св. Літургія - відправляє Папа Римський Іван Павло II в Базиліці св. Петра в Римі

АПОН - 7797Б
Молебень

Ціна 25 дол. за кожну касету, пересилка 5 дол.

Писати:
APON RECORD Comp., Inc.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

Ми можемо переробляти ваші приватні відео-касети з европейської системи на американську. ***Ціна 20 дол.***

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.. (908)789-1870; (732) 627-0517

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 223-8655 •1-888-633-7853

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
6 ЛЮТОГО 2000 р.

Лорейн, Огайо. Управа Відділу 233 Українського Народного Союзу повідомляє, що о годині 3-ій по полудні, в залі будинку Українського Народного Дому, відбудуться Річні загальні збори двох об'єднаних Відділів 233 і 50. Проситься всіх членів обох Відділів прибути разом з родинами. Якщо на означений час на збори не прибуде вимагана статутом кількість членів, збори відбудуться 15 хвилин пізніше при будь-якій кількості. Після зборів відбудеться гутірка з перекускою. Степан Гончарик – голова, Мирослав Сілецький – секретар.

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД КОМПЕНСАЦІЙ І ВИМОГ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID, Clifton, NJ
(973) 773-9800

Йосиф Купчак
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні европейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: (732) 442-4660

Фірма ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 1999 рік!
тел: 1–800–265–9858

Компанія „Wood-Art" на Фльориді потребує майстрів з художньої обробки дерева та столярної справи. Добра платня та медичне забезпечення.
Тел.: **1 (407) 668-0660**
1(407) 574-7796 (Vasyl Boychuk)

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Львів – 599 дол.+tax
(round trip)
Нью-Йорк/Київ – 499 дол.+tax
(round trip)
429 дол. (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Светри, вовняні хустки, вишивані жіночі блюзочки, виш. обруси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО

WESTFIELD EAR NOSE & THROAT SURGICAL ASSOCIATES, P.A.
Adult and Pediatric Head and Neck Surgery • Endoscopic Sinus Surgery
Laser Surgery • Facial Plastic Surgery • Thyroid and Parathyroid Surgery

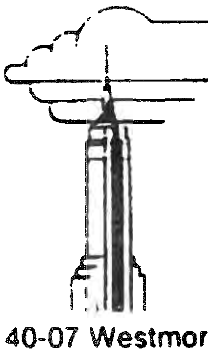
ALEXANDER R. GNOY, M.D.

189 Elm Street
Westfield, New Jersey 07090
Tel.: 908-233-5500;
Fax: 908-233-5776

Потрібний автомобільовий механік з досвідом праці на імпортованих автах. Ми навчимо побажану особу. Добра платня і бенефіти. Мусить мати свої робочі інструменти та володіти англійською мовою. Maplewood, NJ
Tel.: 973 762-2880

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man) Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

Чоловік з України, 45 років, має досвід догляду за старшими і хворими, смачно варить, виконує будівельні та різні ремонтні роботи. Акуратний, веселої вдачі. Праця потрібна негайно, бажано з проживанням. За характеристиками на дану особу та з пропозиціями телефонувати **973-734-0665.**

IRENE D. ROGUTSKY, D.D.S.

40-07 Westmoreland Street
Little Neck, N.Y. 11363
(718) 225-4492

The Empire State Bldg.
350 Fifth Avenue, Suite 5222
New York, N.Y. 10118
(212) 947-1665

Пошукую людей до роботи. Початковий заробіток 1,600 дол. на місяць. Знання англійської мови не є обов'язковим.
Тел.: (919) 847-4494

Пошукую жінку до опіки старшої особи тільки на ніч. За точнішими інформаціями тел.:
(973) 537-1243 Неля
(212) 777-4441 Людмила

Новоприбулий українець з NJ купить добре авто. Тел. (973) 416-5173, або (973) 282-9800, ext. 3053. Ігор.

Жінка (60 років) з України пошукує доброго, порядного чоловіка для серйозних відносин.
Тел.: 1-908-273-8896